

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 8.

bb 1. a szakma ifju szakértőinek tudományos munkáit ujitásnak tekintik - idősebb mérnökök, mint konsultánsok a csepel vas és fémművekben

i lv/sze vm sr

1961.május 8.

a csepel-vas-és fémművekben a kisz-bizottság kezdeményezésére a fiatal mérnökök, technikusok és közgazdászok részére a „szakma ifju szakértője„ elnevezéssel az év elején mozgalmat indítottak. a cél az ifju műszakiak - mérnökök, technikusok, közgazdászok - továbbképzése, hasonlóan a szakma ifju mestere mozgaloméhoz. máris megmutatkozik, hogy a fiatal műszakiak szívesen vállalják a mozgalommal járó kötelezettségeket.

a tröszt és az egyes gyárrészlegek főmérnökeiből bizottságot alakítottak, s azok a gyár műszaki tervei alapján több pontból álló tudományos témát állítottak össze, amelyek végrehajtásához jelentős tudományos kísérletezésre, magas elméleti és gyakorlati ismeretekre van szükség. szerepel a témák közt az egyes gyárrészlegek kiegészítése, vagy automatizálása, az alkatrészek gyártásánál az átfutási idő csökkentése, vagy a vállalat anyaggazdálkodásának jobb megszervezése.

az önként vállalt feladatok kivitelezésére az ifju műszakiak 8 hónapot kapnak, s annak elteltével a bizottság értékeli a tanulmányokat. az értékelésnél figyelembe veszik, hogy a munkának milyen a tudományos értéke, mit jelent népgazdasági szempontból, mi a gyakorlati haszna, s mennyi a befektetett munka.

a szakma ifju szakértője mozgalom háromszor nyolc hónapos részre tagozódik: az első szakaszban a jelentkezők maguk választják meg a témát, a másodikban a főmérnökökből álló bizottság határozza meg, a harmadikban pedig már nemcsak elméletileg kell kidolgozni a feladatokat, hanem gyakorlatban is meg kell a feladatot valósítani. segítségül a harmadik szektorban idősebb mérnökökből konzultánsokat jelölnek ki a fiatalok mellé. ezenkívül arról is gondoskodnak, hogy megfelelő laboratórium, illetve kísérletezésre alkalmas műhely álljon rendelkezésükre.

/folyt. köv./

6.2

- 1 -

KF

/bb 1. a szakma ifju....1.folyt./vm

a kisz-bizottság és a főmérnökökből álló zsüri úgy határozott, hogy azokat a tanulmányokat, amelyeknek alkalmazásával népgazdasági megtakarítást lehet elérni, ujtásként kezelik, s bevezetésük esetén díjat fizetnek érte.

az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a szakma ifju szakértője mozgalom nemcsak a fiatal mérnökök, technikusok és közgazdászok továbbképzését szolgálja, hanem a műszaki és fizikai dolgozók baráti kapcsolatának kialakítását is. egyes gyárrészlegekben a fiatal mérnökök tervei alapján és az ő irányításukkal az ifju szakmunkások készítik el a kigépeket, vagy a félautomata gépsorokat. /mti/

bb 4. augusztus végén rendezik meg az első országos szántóversenyt

1 so/gg vm ká 1961.május 8.

a kisz központi bizottsága, a medosz elnöksége, a magyar agrártudományi egyesület és a földművelésügyi miniszter közös felhívást adott ki a szántási versenyek szervezéséről.

a felhívás szerint a szántási versenyeken egyaránt részt vehetnek az állami gazdaságokban, gépállomásokon és termelőszövetkezetekben dolgozó traktorosok, az üzemi válogatóversenyek alapján a különböző állami és termelőszövetkezeti gazdaságokban dolgozó traktorosok járási versenyeken mérik össze tudásukat. e járási versenyeket lehetőleg már az őszi takarmánykeverékek tartóján májusban, illetve júniusban megtartják, ahol erre lehetőség nincs, ott augusztus 10-ig gabonatarlón rendezik meg a járási versenyt. a megyei versenyeket augusztus 20-án tartják meg, az országos versenyt pedig augusztus utolsó vasárnapján rendezik.

a harminc évesnél fiatalabb traktorosok az idősebbekkel együtt indulhatnak a versenyeken, de a legjobb helyezést elérő ifju traktoros, ha az első hat közé kerül, külön oklevelet és jutalmat kap.

a szántóversenyek feltételeit a mezőgazdasági technika című folyóirat 5. száma részletesen ismerteti. /mti/

6.05

- 2 -

105

bb 2. sortatarozás, új életmódszerüzletek, sportpálya a naphegyen - a lakosság javaslatai az 1. kerület közséppolitikai tervében

1 v/gk szb sr

1961. május 8.

az 1. kerületben érdeklődéssel várják a tanácsstagok félévi beszámolóit; a kerület életének legfontosabb kérdéséről, az 1961. évi közséppolitikai tervről lesz szó. ezt a tervet az 1. kerületben a dolgozók jól ismerik, hiszen az év végén a lakók véleményét kérték elkészítéséhez. a kerületi tanácshoz több mint háromszáz javaslat érkezett. a tanácsnak 1961-ben több mint 100 millió forint áll rendelkezésére. az iskolák, a kulturális intézmények fenntartására és fejlesztésére az idén több mint 22 millió forintot, az egészségügy fejlesztésére több mint hat és félmillió forintot fordítanak. a tervben szereplő felújítási, karbantartási munkák, közlekedési, utfelújítási feladatok és főként a kereskedelmi hálózatok területei fejlesztések zömében a lakosság észrevételei, javaslatai alapján kerültek a tervbe.

az attila utcában, az attila köruton és a várfok utcában például fűszert és csomagolt, a fő utcában közlekedtetési étterem, a szarvas téren vendéglő, a gettő-hegy oldalában büfépavilon nyílik a kerületi dolgozók javaslataira.

többen kérték a közlekedés javítását is. ennek alapján a kerületi tanács végrehajtó bizottsága javasolta a közlekedési igazgatóságnak a 1-es és a 8-as autóbusszjáratok, valamint a 18-as, 63-as és 9-es villamosjáratok sűrítését.

a lakónézők felújítására és karbantartására 1961-ben több mint 60 millió forintot fordítanak és ezeknél a munkálatoknál csaknem teljes egészében felhasználják a lakosság javaslatait. különösen nagy segítséget jelentettek a lakosság észrevételei az ut- és járdafelújítási tervek összeállításánál, amelyekre több mint egymillió forint jut ebben az esztendőben. ugyancsak a kerületi dolgozók javaslataira szerepel a tervben a közvilágítás korszerűsítése a fő utcában és sportpálya építése a naphegyen. a kerület lakói a közséppolitikai terv megvalósításához nemcsak javaslattal, hanem nagyarányú társadalmi munkával is hozzájárulnak és így közvetlenül részeseivé válnak a terv végrehajtásának, amelynek sikeres megvalósítása nemcsak a tanács, hanem az 1. kerület minden lakójának érdeme is lesz. /mti/

6.05

- 3 -

- 3 -

105

bb 3. négy modern éttermet és tizenhat büfét állít fel a vendéglátóipar az idei budapesti ipari vásáron

1 ta/gk vm vg

1961.május 8.

a belkereskedelmi minisztériumban a május 19-én nyitó ipari vásárra ugynevezett szakmai forgatókönyv készült.

mint az illetékesek közölték, az idén a tavalyinál több vendéglátóhely várja a látogatókat. a vásár területén négy éttermet, 14 ugynevezett állóbüfét, két express-büfét és két üdítőitalt árusító pavilont épít fel a vendéglátóipari tröszt. a fővárosi élelmiszerkereskedelmi iroda egy-egy nagy modern, élelmiszert árusító pavilont rendez be és ezenkívül tizenkét ugynevezett guruló csemegeboltot is üzemeltet. ezeket a boltokat úgy látják el áruval, hogy a várható, több mint egymillió látogató igényét zavartalanul kielégíthessék. a vásár érdekessége lesz az idén a második kerületi vendéglátóipari vállalat kürtöskalács-sütő pavilonja. az éttermekben rendszeresen árusítanak a sokféle ételen kívül birkagulyást is. várhatóan nagy sikere lesz a tizenharmadik kerületi vendéglátóipari vállalat két ugynevezett express-büféjének, ahol percenként átlagosan 40 vendéget szolgálnak majd ki. a nagy forgalom gyors és zavartalan lebonyolítására kétszer annyi infrasütőt állítanak munkába, mint tavaly. a tizenegyedik és tizenkettedik kerületi közért és édesség bolt vállalat a vásár különböző pontjain gurulóboltokat helyez el, amelyekben a közönség tejet, édességárut, péksüteményt, szörpöket, szendvicseket és gyümölcslevet vásárolhat. az idén is felállítják a közkedvelt hűtőpavilonokat. a tervek szerint öt helyen árusítja a csemege vállalat a népszerű jégrakétát és a poharas parfét. a vendéglátóipari vállalatok különben már összeszámolták, hogy mennyi ételre és alapanyagra lesz szükségük az ipari vásár ideje alatt. többek között 500 mázsa virslit, 250 mázsa húst, 700.000 üveg üdítőitalt, 150.000 üveg gyümölcslevet és 30 mázsa szörpöt szereznek be.

ugyancsak a belkereskedelmi minisztériumban közölték, hogy az idei ipari vásáron a kereskedelmi vállalatok számos divatbemutatót is rendeznek. itt a közönség nemcsak a legújabb ruhákkal és cipőkkel, hanem a legdivatosabb bizsucikkokkal is megismerkedhet. bemutatják ezenkívül a külföldi kozmetikai cikkeken kívül a magyar kozmetikai ipar legújabb készítményeit is./mt1/

- 4 -

bb 5. Ámi Lajos ,, a világ legnagyobb mesemondója,,

vid fm/ke vm fm

1961.május 8.

Ámi Lajos, a szamoszegi dózsa termelészövetkezet nyugdíjas tagja - akit 1959-ben a ,,népművészet mestere,, címmel tüntettek ki - újabb 13 népmesét mondott magnetofonszalagra. meséinek száma így 256-ra emelkedett, s határal felülmulta azt a svéd pasztot, akit eddig a világ legnagyobb mesemondójának tartottak. az értékes népköltészeti gyűjteményt a nyíregyházi jósa andrás muzeumban dolgozzák fel és készítik elő kiadásra./mt1/

6.20

- 5 -

6¹⁵

bb. 6. szombathelyi muskátli svájcban és németországban

vid/ká/j/e

1961. május 8.

a szombathelyi kertészeti vállalat virágai külföldön is igen keresettek. a vállalat e hó közepén 6 000 cserép muskátlit szállít svájcba és nyugat-németországba, ezenkívül 1 600 cserép muskátlit küld az erfurti nemzetközi kertészeti kiállításra. /mti/

bb. 7. ötven tagu pedagógus énekkar alakult kecskeméten

vid/fm/e ke fm

1961. május 8.

általános és középiskolai tanárok és tanítók énekkart alakítottak kecskeméten. a kórust ádám józsef, a zenei általános iskola igazgatója vezeti. az ötven tagu vegyeskórus a pedagógusnapl ünnepségen mutatkozik be, majd a kiskunsági falvakba is ellátogat. zenetanárok a város első fuvósötösét is megalakították. /mti/

bb. 8. kétszázötven résztvevő a szakma ifju mestere versenyen a dunai vasműben

i vid/gg/e ki

1961. május 8.

a dunai vasműben az ifjumunkások közül már többen viselik a szakma ifju mestere kitüntető jelvényt. a vasműben az idén körülbelül kétszázötvenen vesznek részt a jelvény megszerzéséért indított versenyben. közöttük most első ízben vannak hengerészek és forrasztárok is. a hathónapos versenyt októberben vizsga zárja le. a szakma ifju mestere okleveleket és jelvényeket november 7-én kapják meg az eredményesen vizsgázók. /mti/

9.07.

- 6 -

bb 22. rádiumos gyógyvizeink, finomított gyógyviz-iszap és gyógynövények felhasználásával új szépségápolási módszert dolgozott ki két kozmetikusnő

i sz/gg vm vg

1961. május 8.

vissza a természethez, a természetes anyagokhoz és gyógy módokhoz, ez jellemzi a kozmetikai ipar törekvéseit. a méhpempő után számos más, természetes hatóanyaggal próbálkoznak. a kozmetikusok nemzetközi szövetségének két évvel ezelőtt luzernben megtartott kongresszusán nagy figyelmet keltett egy angol kozmetikusnő beszámolója, aki elmondotta, hogy korábban autóbaleset érte és az arcaán keletkezett seb helyének eltüntetésére a leghatásosabbnak a gyógyfüves borogatást találta. a kozmetikusok azóta az ötlet nyomán hazánkban is próbálkoztak a gyógyfüves hidroterápiás kezeléssel. egyébként is közismert dolog, hogy a test legnagyobb hányadát víz alkotja, s idővel, az életfolyamatok lelassulásával fogy a bőr víztartalma, s ettől kezd ráncosodni. ha viszont a vizet pótolják, a ráncosodás később, lassabban következik be. a hidroterápiás és kezelés új, hatásosabb módszerét két magyar kozmetikusnő, dr. szabad lajosné és furmann károlyné, fodrász ktsz-tagok dolgozták ki. aszerint, hogy milyen az arc bőr, zsíros vagy száraz, rádiumos és más gyógyvizeink felhasználásával finomított gyógyviz-iszappal pakolást készítenek és gyógynövényes krémmel juttatnak vitaminokat az arc bőrébe. a kékes-színű gyógynövény-krémhez felhasználnak többek között kamillát, borsmentát, hársfateát, levendulát és borókát is.

az új szépségápolási módszer első eredményes próbái már megtörténtek és a két kozmetikusnő rövidesen széleskörben megismerteti módszerét budapesti kollégáival. a kezelési módra külföldön is felfigyeltek és meghívták a két magyar kozmetikusnőt a kozmetikusok nemzetközi szövetségének augusztusban athénben sorra kerülő kongresszusára. a technokémia ktsz-t megbízták, kezdje meg az új szépségápolási szerek gyártását. a chemolimpex pedig, miután érdemesnek tartja, előkészíti exportját is. /mti/

bb 24. új balatoni élelmiszer-elosztó központok - expressz fotamatőr szolgálattal és új kölcsönzési rendszer - a kereskedelem nyári ujtásai

i ta vm hn vg

1961. május 8.

a kereskedelemnek minden esztendőben, tavasszal és nyáron a legnagyobb erőpróbát a balaton kenyér-ellátása jelenti.

/folyt.köv./

9.15. 9.2

- 7 -

/bb 24. új balatoni....1.folyt./vm

nem könnyű feladat az üdülőhelyeken megsokszorozódott forgalmat zavartalanul lebonyolítani. több, évről-évre rendszeresen visszatérő kérése is van a közönségnek. ilyen például a folyamatos zöldség-gyümölcsellátás megvalósítása, a megfelelő üdítő_ital-választék, az egyszerűbb kölcsönzési rendszer szervezése és a fotoamatőrök munkáinak gyors kidolgozása. a kereskedelem az idén több ilyen panaszt orvosol.

a nyári üdülési idény kezdetétől például az ofotért vállalat a balaton partján mindenütt megszervezi az ugynevezett expresszfotóamatőr szolgáltatást. siófokon, balatonlellén, fonyódon, földváron, füreden, almádiban, tihanyban és badacsonyan naponta összegyűjtik a kidolgozásra leadott filmeket és a legközelebbi postavonattal postre szállítják. a fővárosi laboratóriumok azután egy-két nap alatt elkészítik a másolatokat és a nagyításokat, úgy hogy az amatőr három napon belül kézhezkaphatja a kész felvételeket. a másik, valószínűleg nagy közönségsikert arató újítást a belkereskedelmi kölcsönző vállalat valósítja meg. eddig, aki a balatonon csónakot, gumimatracot, vagy más kulturcikket bérelt, annak az átvételnél és a visszaadásnál is személyazonossági igazolvánnyal és tanu_val kellett megjelennie. most a kölcsönzést úgy egyszerűsítik, hogy csak az első alkalommal kell igazolvány és tanu, ekkor ugyanis mindenki egész szezonnra szóló „bérlő-igazolványt”, kap, amivel azután bármikor felkeresheti a vállalat pavilonjait.

az élelmiszerkereskedelem is jóelőre felkészült a várhatóan nagy balatoni forgalomra. a sátoráborok és a kempingezők jobb árúellátására somogy megyében nyolc, veszprém megyében pedig négy közületi élelmiszer-elosztó központot szerveznek. innen - a tervek szerint - naponta friss zöldséget és gyümölcsöt szerezhetnek be a boltok. a nyaralók „italgondjain”, is enyhít a kereskedelem. az iparral közösen igyekeznek folyamatosan szállítani az üdítő italokat, a szörpöket és az ásványvizet a balatonparti üdülőhely_ek-re. a vásárlást idényboltok és mozgóárusok könnyítik meg, akik rendszeresen felkeresik majd a strandokat és a napozó-helyeket is.

/mti/

10¹⁰

- . -
- 8 -

263

bb. 13. más pénzből építkezett, a raktárból lopott - három évi börtönre ítélték

1 bc/hné/e sr

1961. május 8.

nagy andrás, volt hév alkalmazott vidéken házrész építésbe kezdett. az építőanyagok egy részét kicsalt pénzen vásárolta meg. munkatársaitól - akik ugyancsak házat építettek - elkérte a vásárlásra szánt összeget. a pénzen azután a maga részére vásárolt téglát, cserepet. később az összeg nagy részét visszaiktizette. más ismerőseitől lakásszerzés, butorvásárlás ürügyén csalt ki nagyobb összeget. miután munkahelyéről elbocsátották, a röviköt-nél helyezkedett el. itt később az egyik raktárba osztották be, ahonnan csaknem 14 000 forint értékű fehérneműt lopott el. a központi kerületi bíróság három évi börtönre ítélte nagy andrást és kötelezte az okozott kár megtérítésére. /mti/

bb. 17. a dolgozók bevonásával javítják a munkaszervezést a wilhelm pieck gyárban

vid/te/e ki

1961. május 8.

a szakszervezetek megyei tanácsának kezdeményezésére áprilisban munkaszervezési mozgalom indult a győri üzemekben azáltal a céllal, hogy a dolgozók bevonásával megállapítsák a termelés folyamatosságát gátló hibákat és javaslátokat tegyenek azok megszüntetésére.

a műhelybizottságok irányításával a wilhelm pieck gyár minden üzemszékében brigádok alakultak, amelyeknek tagjai elbeszélgettek a dolgozókkal és összegyűjtötték a javaslatokat. legelőször a kovácsüzemknél foglalták írásba a munkaszervezési hónap tapasztalatait. összesen 33 javaslatot dolgoztak ki a munkaszervezés megjavítására.

a többi gyáregységtől is egymás után érkeznek be a munkaszervezés megjavítására irányuló hasznos javaslatok, amelyeknek bevezetésére, a gazdaságos termelés előmozdítására a gyáregységek, illetve a vállalat vezetősége megteszi a szükséges intézkedéseket. /mti/

9.30.10⁰⁵

- 9 -

bb. 20. jelentősen megnövelte hazánk óriási trasz-vagyonának értékét a szerencs-környéki földtani kutatás

tz/gg/e vg

1961. május 8

hazánk a trasz-vagyon tekintetében világviszonylatban is igen előkelő helyet foglal el. többek között a tokaj hegységben is megtalálható az építőiparnak ez a fontos alapanyaga, amely igen jól helyettesíti a cementet, felhasználható a cement adalékanyagául, mésszel keverve pedig különleges minőségű építőipari kötőanyag állítható elő belőle. Különösen fontos azért, mert nem kell égetni, egyszerű őrlés után azonnal felhasználható. hasznosításának tehát energiaszegény országokban - mint amilyen hazánk is - igen nagy népgazdasági jelentősége van. különleges tulajdonságai és könnyen őrlhetősége magyarázza, hogy az egész világon nagyra értékelik és közvetlen szomszédainknál - például ausztriában, szlovákiában, romániában - is egymás után épülnek a trasz-őrleők.

a tokaj hegység komplex földtani kutatása most kiderítette, hogy a rütka környéki trasz egészen különleges minőségű zeolitot tartalmazó kőzet, amellyel rendkívül vízzáró és az agresszív vizek romboló hatásának nagyon jól ellenálló beton készíthető. a víz támadásának kitett építményeken, például hidpilléreknél, bányákban, atagutaknál, stb. semmilyen más beton, vagy habarcs nem ér fel vele.

különösen nagy értéket képvisel azonban a lelet azért, mert olyan óriási, soktízmillió tonnás mennyiségben fekszik a felszínen, ami a mai igényekkel számolva szinte beláthatatlanul hosszú időre fedezi a hazai szükségletet, sőt még kivitelre is juthat belőle. /mti/

10¹⁰

- 10 -

bb. 25. készül a fiatalok filmje, az ígéret földje - nyilatkozik a rendező és a két főszereplő

i di/gg/e sr

1961. május 8.

február elején kezdték, s május végén fejezik be az ígéret földje című magyar film forgatását, az alkotók - mészáros gyula rendező, herczenik miklós operatőr és munkatársai - már filmre vették a műtermi felvételek mindegyikét s most a szabadban dolgoznak. a forgatócsoport komlóra „költözött”, majd az ország más részeiben folytatja munkáját. az újdonságot mészáros gyula rendező „mutatta be”, az mti munkatársának:

- az ígéret földje 1951-1952-ben játszódik, forgatókönyvét hegedüs zoltán írta. a történet egy képzeletbeli város építésének napjaiban azt példázza, hogy milyen sok nehézség leküzdésével s fáradozással születik az új. a színhelyet, az épülő várost és ipari kombinátot mi dédnek nevezzük, de mondhatnánk azt is, hogy komló. arra törekszünk, hogy az igazat műjük, ne csak a valót nem egyetlen megtörtént eseményt dolgozunk fel, hanem sok-sok apró megfigyelésből, epizódból ötvöztük össze a történetet, amely abban az időszakban épp úgy megeshetett volna sztálinvárosban, mint komlón vagy kazincbarcikán. a hősök a képzelet szülöttei, mégis élő alakok, mert az író tollát az élet ismerete vezette. hegedüs zoltán országjáró író, hosszabb időt töltött például sztálinvárosban, komlón, ahol együtt élt az építőkkel

, s szemtanuja volt, hogyan nőttek a falak, változtak az emberek. magam is dolgoztam sztálinvárosban, úgy is mint munkás, úgy is mint rendezőjelölt.

- a film története az új város építésének első hónapjaiban kezdődik. a földből mér alig nőttek ki a falak, szükség van minden munkáskézre, s az emberek jönnek az ország minden részéből. jók és rosszak. akadnak köztük olyanok, akiket nem érdekel a cél, amelyért dolgoznak, csak pénz akarnak keresni. van olyan is, aki ellenséges szemmel nézi az eredményeket. a többség azonban szívvél-lélekkel fáradozik a feladat megoldásáért. az első jelenetek mintegy körképet adnak, bemutatják, hol dolgoznak a főhősök. azután mind jobban összefutnak a cselekmény szálat, s végül kirajzolódik a kép: hogyan fut zátonyra egy ember élete.
/folyt.köv./

9.40.
10¹⁰

- 11 -

se

bb. 20. jelentősen megnövelte hazánk óriási trasz-vagyonának értékét a szerencs-környéki földtani kutatás

tz/gg/e vg

1961. május 8

hazánk a trasz-vagyon tekintetében világviszonylatban is igen előkelő helyet foglal el. többek között a tokaj hegységben is megtalálható az építőiparnak ez a fontos alapanyaga, amely igen jól helyettesíti a cementet, felhasználható a cement adalékanyagául, mésszel keverve pedig különleges minőségű építőipari kötőanyag állítható elő belőle. Különösen fontos azért, mert nem kell égetni, egyszerű őrlés után azonnal felhasználható. hasznosításának tehát energiaszegény országokban - mint amilyen hazánk is - igen nagy népgazdasági jelentősége van. különleges tulajdonságai és könnyen őrlhetősége magyarázza, hogy az egész világon nagyra értékelik és közvetlen szomszédainknál - például Ausztriában, Szlovákiában, Romániában - is egymás után épülnek a trasz-őrleők.

a tokaj hegység komplex földtani kutatása most kiderítette, hogy a rátka környéki trasz egészen különleges minőségű zeolitot tartalmazó kőzet, amellyel rendkívül vízzáró és az agresszív vizek romboló hatásának nagyon jól ellenálló beton készíthető. a víz támadásának kitett építményeken, például hidpilléreknél, bányákban, alagutaknál, stb. semmilyen más beton, vagy habarcs nem ér fel vele.

különösen nagy értéket képvisel azonban a lelet azért, mert olyan óriási, soktízmillió tonnás mennyiségben fekszik a felszínen, ami a mai igényekkel számolva szinte beláthatatlanul hosszú időre fedezi a hazai szükségletet, sőt még kivitelre is juthat belőle. /mti/

10¹⁰

- 10 -

bb. 25. készül a fiatalok filmje, az ígéret földje - nyilatkozik a rendező és a két főszereplő

i di/gg/e sr

1961. május 8.

február elején kezdték, s május végén fejezik be az ígéret földje című magyar film forgatását, az alkotók - mészáros gyula rendező, herczenik miklós operatőr és munkatársai - már filmre vették a műtermi felvételek mindegyikét s most a szabadban dolgoznak. a forgatócsoport komlóra „költözött”, majd az ország más részeiben folytatja munkáját. az újdonságot mészáros gyula rendező „mutatta be”, az mti munkatársának:

- az ígéret földje 1951-1952-ben játszódik, forgatókönyvét hegedűs zoltán írta. a történet egy képzeletbeli város építésének napjaiban azt példázza, hogy milyen sok nehézség leküzdésével s fáradozással születik az új. a színhelyet, az épülő várost és ipari kombinátot mi dédnek nevezzük, de mondhatnánk azt is, hogy komló. arra törekszünk, hogy az igazat mondjuk, ne csak a valót nem egyetlen megtörtént eseményt dolgozunk fel, hanem sok-sok apró megfigyelésből, epizódból ötvöztük össze a történetet, amely abban az időszakban épp úgy megeshetett volna sztyálinvárosban, mint komlón vagy kazincbarcikán. a hősök a képzelet szülöttei, mégis élő alakok, mert az író tollát az élet ismerete vezette. hegedűs zoltán országjáró író, hosszabb időt töltött például sztyálinvárosban, komlón, ahol együtt élt az építőkkel

, s szemtanuja volt, hogyan nőttek a falak, változtak az emberek. magam is dolgoztam sztyálinvárosban, úgy is mint munkás, úgy is mint rendező-jelölt.

- a film története az új város építésének első hónapjaiban kezdődik. a földből már alig nőttek ki a falak, szükség van minden munkáskézre, s az emberek jönnek az ország minden részéből. jók és rosszak. akadnak köztük olyanok, akiket nem érdekel a cél, amelyért dolgoznak, csak pénz akarnak keresni. van olyan is, aki ellenséges szemmel nézi az eredményeket. a többség azonban szívvvel-lelélelkel fáradozik a feladat megoldásáért. az első jelenetek mintegy körképet adnak, bemutatják, hol dolgoznak a főhősök. azután mind jobban összefutnak a cselekmény szála, s végül kirajzolódik a kép: hogyan fut zátonyra egy ember élete.
/folyt.köv./

9.40.
10¹⁰

- 11 -

se

bb. 25. /készül a fiatalok... folyt./ - e

felvonulnak a korszak jellemző figurái. gencsi jános a fiatal vajúr, akinek a munka a mindene, s egyik napról a másikra a munkaverseny-tábla elére kerül. futtatják, s fejébe száll a dicsőség. krizs ica, a történet másik fontos szereplője, a faluról felkerült fiatal parasztlány típusának megtestesítője és a funkcionárius, aki „ma akarja a holnaputánt”. végül beteljesedik a főhős, gencsi jános sorsa, hibázik. felépül a város, s ő maga úgy érzi, itt nem maradhat tovább. elindul másik munkahelyet keresni, ahol új, megváltozott emberként folytathatja életét.

az ígéret földje című új magyar filmet, amelynek főszereplői törőcsik mari és sztankai istván, a tervek szerint ősszel mutatják be a közönségnek. mit szólnak szerepükhöz a színészek?

- a vasvirág verája - mondotta törőcsik mari - az édes anna elesett cselédje és a kölyök csitrije után most valóra vált régi vágyam, izig-vérig mai lányt alakíthatok. krizs ica ugyan a forgatókönyv szerint 1951-52-ben hagyta ott faluját, s találta meg helyét a születő városban, a munkások között, de napjainknak is jellemző típusa. krizs icákkal léptenyomon találkozhatunk a nagy építkezéseken, a munkás hétköznapiokon. szeretem ezt a szerepet, örülök, hogy eljátszhatom.

sztankai istván, gencsi jános alakítója elmondotta:

- most végeztem a főiskolát, körülbelül annyi idős vagyok, mint a filmbeli vajúr lehetett annakidején. izgalmas feladat életrekelteni egy olyan becsületes embert, aki jószándékai ellenére vét önmaga és a közösség ellen. örülök, hogy rám esett a rendező választása, mert ez a szerep sok buktatót rejt magában, s alaposan próbára teszi színészi „fegyvertáramat”. szeretném hitelesen életre kelteni gencsi jános figuráját, s bukásában megmutatni, hogy előtte sem zárultak be a kapuk, még megtalálhatta helyét társadalmunkban. /mt1/

9.45.
10¹⁰

- - -
- 12 -

Se

bb 26. ahol indokolatlanul halmozódnak a villanyszerelési anyagok, a csapályak, a csavarok és a forgácsoló szerszámok - részletesen felméri és folyamatosan hasznosítja a felesleges raktárkészleteket

1 sl./sze vm vg

1961. május 8.

hazánk nemzetközi gazdasági kapcsolatainak erősödésével és a népgazdasági tervek körültekintő kidolgozásával a feldolgozóipar feladatai és szükségletei egyre inkább összhangba kerülnek. az üzemek anyag-és alkatrészellátása az utóbbi években lényegesen javult a legtöbb üzem most már egyenletesen teljesíti tervét, egyre kevesebb a hó égi hajrá, aminek egyik magyarázata, hogy az alkatrészek, anyagok folyamatosabban érkeznek. még ma is előfordul, azonban, hogy egyes gyáraknak hosszabb ideig kell várniuk bizonyos nyersanyagokra, félkészárúkra, mert más üzemek ugyanezekből a cikkekből, valamiféle túlzott biztonság érdekében felesleges készleteket et halmoznak fel. a magyar nemzeti bank büntető kamatok kiszabásával igyekszik mérsékelni a vállalatok „gyűjtő szenvedélyét”, ha a készletek a szükséges mértéket meghaladják, a szokásos három százalék helyett 7-10 százalékos kamat fizetésére kötelezik az üzemet. a nyilvántartások szerint a termelő üzemek raktárkészleteinek összértéke az utóbbi időben körülbelül azonos mértékben növekedett a termeléssel, ami nagyjából elfogadható. mégis hogyan lehetséges, hogy egyes cikkekből a kettőtől többet halmozott fel egyik-másik üzem? erre a kérdésre most választ kaptak illetékes gazdasági szerveink, mert ezután első ízben külön vizsgálták azokat a készleteket, amelyekkel a vállalatok önállóan gazdálkodnak.

megállapították, hogy amíg a központi gazdálkodás alá tartozó árucikkekből nem növekedtek lényegesen a raktárkészletek, annál nagyobb „tartalékokat”, gyűjtöttek egyes üzemek azokból a termékekből, amelyek nem tartoznak központi gazdálkodás alá. annak ellenére, hogy a termelés egy év alatt általában 12-15 százalékkal növekedett, forgácsoló szerszámokból például 25, villanyszerelési cikkekből 35 százalékkal több van raktáron, mint egy évvel ezelőtt, hasonló helyzet a gördülő csapággal, a sokhelyütt hiányzó csavar- és féleségekkel és egyéb árukkal is. a gazdasági vezetés szükségesnek tartja, hogy a felesleges „tartalékokat”, mielőbb átadják azoknak az üzemeknek, amelyektől azokat elvonták.

/folyt.köv./

9.50.
10¹⁵

- 13 -

Se

/bb 26. ahol indokolatlanul....1.folyt./vm

a számítások szerint a vegyiparban például mintegy 40-45 millió forinttal csökkenthetők a raktárkészletek, a kőolajipar hét-nyolc-millió forint értékű segédanyagot minden nehézség nélkül átadhat más üzemeknek. a nehéziparban összesen 150 millió, a kohó-és gép-iparban több százmillió forintba becsülik a feleslegesen felhalmozott készletek értékét, e fontos anyagok és félkészárúk részletes felmérése és felhasználására tárgyalások kezdődtek, amelyeknek eredményeként még ez év vége előtt visszakerülnek a népgazdaság vérkeringésébe a feleslegesen felhalmozott értékek./mti/

- . -

bb 9. 439 négyezer éves rézkori sír budakalász határában

i vid áe/áe vm fm

1961.május 8.

budakalász határában most fejezték be az utóbbi évek egyik legjelentősebb régészeti ásatását. a szentendrei ferenczy károly múzeum irányításával több év óta tartó leletmentés és 439 sírt tárt fel és gazdag tárgyi emléket hozott felszínre a 4000 esztendővel ezelőtti e vidéken élt rézkori ember életéből. ez a korszak a régészeti és történelmi kutatás „fehér foltja”, volt mindaddig, minthogy közép-európában sehol sem találtak hasonló, nagyobb leletanyagot. a régészek által „pécéli kultúrának”, nevezett sajátos kultúr-történelmi kategóriához tartozó tárgyi emlékek értékes anyagot adnak az ismeretlen nép és kor tanulmányozásához. a tudományos fel-dolgozást a szentendrei múzeum munkatársai már megkezdték./mti/

- . -

bb 10. megkezdtek az épülő sztálinvárosi szalmacellulózsgyár szakmun-kásainak képzését

vid te vm ki

1961.május 8.

az épülő sztálinvárosi szalmacellulózsgyárban csak a jövő év végén kezdik meg az üzemi próbákat, de máris megkezdtek a gyár leendő szakmunkásainak képzését. a gyár szakmunkásainak egy részét helyi dolgozókból képezik ki. hárman máris az almásfüzitői timföld-gyárban, tízenhárman pedig a szolnoki papírgyárban tanulnak. az er-csi cukorgyárban néhányan a bepárlási folyamatokat tanulják meg. még az idén mérnököket, technikusokat és szakmunkásokat küldenek Lengyel, csehszlovák és román szalmacellulózsgyárakba, jövőre pedig többen a szovjetunióba és finnországba mennek a sztálinvárosihoz hasonló korszerű szalmacellulózsgyárba üzemi gyakorlatra./mti/

- . -

- 14 -

9.55.

10.15

HR

bb 11. munkaegység-könyvet kapott az edelényi általános iskola 120 tanulója

vid ká/j szb ká

1961. május 8.

az edelényi alkotmány termelőszövetkezeti és a község általános iskolája szocialista szerződést kötött. eszerint az iskola a politechnikai oktatás keretében vállalta, hogy a tavaszi és a nyári mezőgazdasági munkákban segítséget nyújt a szövetkezetnek, ugyanakkor a termelőszövetkezet vezetősége gondoskodik arról, hogy az iskola felsősztályos növendékei elsajátítsák a mezőgazdasági szakismereteket. a közös gazdaság munkaegység-könyvet állított ki a fiatalok részére, és a végzett munka arányában részesíti őket a jövedelemből. a szerződés alapján megkezdődött a közös munka. az első napon az iskola 120 növendéke jelent meg az alkotmány tsz-ben, ahol nagy szeretettel fogadták a kisdíjakokat. az első feladatokat a kertészetben, a gyümölcsösben és a baromfitenyészetben kapták./mti/

- . -

bb 12. jól beváltak a könyvelőgépek a hortobágyon

i so/j szb ká

1961. május 8.

a 62.000 holdas hortobágyi állami gazdaságban az első negyedévben használták először a könyvelésnél és a bérelszámolásnál a könyvelőgépet. a most elkészült negyedéves mérleg tapasztalatai szerint a gépek alkalmazása nemcsak a szakembereket kíméli meg sok adminisztrációs munkától, hanem lehetőséget nyújt arra is, hogy különböző termelékenységi számításokat végezzenek. mindennek előtt az állattenyésztésben kívánják a munka termelékenységét megvizsgálni. a hortobágyon ugyanis a szürke-magyar gulyát lényegében ridegen tartják, ugyanakkor megtalálható a szabadtartás, a gépi fejés és sok más fejlett állattenyésztési módszer is. a gépi adatszolgáltatás segítségével most érdekes összehasonlításokat végeznek, hogyan alakult az állattenyésztés és tartás termelékenysége az új módszerek bevezetésével./mti/

- . -

10.00. 10.30

HR

- 15 -

bb 14. a leszedett borsó értékének 30 százalékát naponta kifizetik dunaföldváron.

vid ká/j szb ká

1961. május 8.

tolna megyében, dunaföldvár határában termelik a legtöbb cukorborsót: a község 4 termelőszövetkezete 600 hold borsóra szerződött. a szedés nagy gondot okoz a termelőszövetkezeteknek, bár a borsót szakaszosan vetették, s így a betakarítás május közepétől augusztusig tart. a munka meggyorsítása végett úgy határoztak, hogy a szedést elsősorban a szövetkezeti gazdák családtagjaira bízzák. erre ösztönöz a négy szövetkezet vezetőségének határozata is, amely szerint munkaegység helyett a leszedett borsó átvételi árának 30 százalékát naponta kifizetik munkadíj címén. amennyiben a borsó ára különként 2 forint alá csökken, a szedésért az érték felét fizetik ki. /mti/

--

bb 15. az ózdi kettős kohó átépítéséhez a dunai vasmű gyártó gépészeti berendezéseket

i vid gg szb ki

1961. május 8.

az ózdi kohászati üzemek rekonstrukciójához és egyes egységek átépítéséhez a dunai vasmű karbantartó gyára készít sok fontos kohászati berendezést. az acélmű rekonstrukciójához most fejezték be az öntőcsarnoki tetőszerkezet gyártását. hetek óta negyven-ötven szakmunkás dolgozik az ózdi kettős kohó átépítéséhez szükséges gépi berendezéseken. összesen mintegy száz tonna öntött és hengerelt anyag szükséges ezekhez a berendezésekhez, amelyeket a vasmű öntődéje, vasszerkezeti üzem és mechanikai üzeme készít el, illetve munkál meg és szerel össze.

a sztálinvárosi dolgozók a gépészeti berendezéseket ütemterv szerint gyártják. az összesen hárommillió hétszáz ezer forint értékű munkát június végéig akarják befejezni. /mti/

--

10.05. 40²⁵

- 16 -

112

bb 16. patronáló vállalatának szállítja az első rántanivaló csirkét a faddi Lenin tsz

vid ká/j-lm ká

1961. május 8.

tolna megye egyik legnagyobb közös gazdaságát, a faddi Lenin tsz-t évek óta patronálja a magyar optikai művek. az üzemi munkások tavaly hosszú időt töltöttek a faluban, ott voltak a termelőszövetkezet pártbizottságának ülésein, a küldöttgyűléseken, segítséget adtak szervezési kérdésekben és gazdasági téren egyaránt. többek között kijavították a szövetkezet gépeit, villany- és vízvezetékét szerelték fel. a faddiak, akik május és június folyamán 50.000 rántanivaló csirkét értékesítettek, most úgy határoztak, hogy a segítség viszonzásaképpen az első csirkeszállítmányt a mom dolgozóinak küldik. előreláthatólag május végén 4000 pár rántanivaló csirkét küldenek budapestre. /mti/

--

bb 18. baranyára is kiterjeszti kutatási tevékenységét a délkelet-dunántúli mezőgazdasági kísérleti intézet

vid ká/j-lm li

1961. május 8.

a tolna megyei iregszemcsén működő délkelet-dunántúli mezőgazdasági kísérleti intézet ezévtől kezdődően kutatási tevékenységét kiterjeszti a szomszédos baranya megyére is. a megyei pártbizottság, a megyei tanács és a kísérleti intézet közötti megállapodás szerint kirendeltséget létesítenek, amelynek fő kutatási területe a mecsektől délre eső vidék lesz. az intézet kutatói kísérletekkel állapítják meg, hogy baranya három híres primőrnövényének, a harsányi zöldborsónak, a mohácsi kelkáposztának és a diósvizslói csucskáposztásnak mely fajtái legalkalmasabbak nagyüzemi termesztésre, a gépi művelésre, és milyen módon lehetne növelni a terméshozamukat. ezenkívül 22 termelőszövetkezetben kipróbálják a kukorica és a bab kombinált vetését. /mti/

--

bb 19. szolnok megye 32 termelőszövetkezete saját üzletében árusítja termékeit

vid ká/j-lm li

1961. május 8.

szolnok megye termelőszövetkezetei, azon túl, hogy mintegy 4000 vagon zöldség és gyümölcs szállítására kötöttek szerződést, jelentős részt vállaltak a lakosság közvetlen ellátásából is. a megye városaiban, községeiben 32 saját üzletét naponta ellátja friss zöldséggel és tejtermékkel. mező-
túron a helyi új reménység, karcagon a béke, kunhegyesen a vörös október, törökszentmiklóson a dózsa, jászberényben pedig a rákóczi tsz árusít saját üzletében. a közös gazdaságok zöldséges boltjait szívesen keresik fel a háziasszonyok. /mti/

-- 17 --

10.24. 11.10

üzletben árusítják termékeiket. a tószegi dózsa téz szolnoki üz-

112

bb 21. a hároméves tervben 371 általános iskolai tanterem
- az előirányozottnál 113-mal több épült szabolcsban

vid fm/ke szb fm

1961. május 8.

a mult káros örökségként a tanteremellátottság tekintében szabolcs-szatmár megye még az 1950-es évek elején is országos viszonylatban az utolsó helyen állt. itt volt legmagasabb az egy tanteremre jutó tanulók száma, pedig sok szükségstantermet is igénybevettek. ezért a megyében a hároméves tervben - a lehetőségek szerint - elsősorban az oktatási intézmények nagyarányu fejlesztését tűzték ki célul. az anyagi eszközök felmérése alapján 258 általános iskolai tanterem építését irányozták elő, de ennél lényegesen több, 371 készült el, vagyis 113-mal több a tervezettnél. mindez a párt, a tanács, a tömegszervek, s nem utolsósorban a dolgozók összefogásának eredménye. mintegy 40 tantermet társadalmi munkával hoztak létre. a nagyarányu iskolai építkezések lehetővé tették, hogy 155 szükség-tantermet megszüntessenek.

továbbra is nehezéségek elé állítja azonban a megye szerveit az a tény, hogy három év alatt az iskolás gyermekek száma is tízezerrel nőtt, s most már meghaladta a 104.000-et. ezért a második öt éves tervben is egyik fontos feladat szabolcsban az oktatási hálózat továbbfejlesztése. /mti/

-. -

bb 23. kétmilliméter vastag csempe és más ujdonságok a józsef attila lakótelepen

i sb/tr szb vg

1961. május 8.

a józsef attila lakótelepen újfajta szobafal nagyságu panelekkel és betonból öntött falakkal építik a 31 /a jelű 8 emeletes lakóházat a 44-es építőipari vállalat dolgozói. az érdekes építkezésen nemcsak a falszerkezeti, hanem a befejező szakipari munkák is sokban eltérnek az eddigi feladatoktól. a falat nem kell vakolni, előre beüvegezett és befestett ablakokat, ajtókat helyeznek el az épületnyílásokba, s új módon szerelik a víz- és gázcsöveket is.

a szokatlan feladatok megoldására több újfajta anyagot, új munkamódszert kísérleteztek ki a befejező munkákon dolgozó budapesti szakipari vállalat, helyszíni mázolóműhelyt rendeztek be, ahol az eddiginél sokkal jobb minőségben és sorozatszerűen festik az ablakokat, ajtókat. /folyt.köv./

10.28. H¹⁰⁰

- 18 -

bb 23. //kétmilliméter vastag... folyt.w- szb

a szogafalak festésének előkészítésére újfajta simítóanyagot kísérleteztek ki, amelyet enyves festékekkel lehet bevonni, s később sem érhetik meglepetések az újrafestető lakót. a szokásos meszelt és hengerelt falu szobák helyett sokkal szebb, rózsaszín, világoszöld, szürkészöld és paszelli árnyalatú okkerszínre festett lakásokat adnak át.: - konyhákban sem a hagyományos, hanem újfajta műanyagcsempével burkolják a falat a gáz-tűzhely körül. a régi csempe túlságosan elállt volna a faltól, csufította volna a konyhát, de az új anyag csak két milliméter vastag, s így nem bontja meg a sima falfeületet. a szobák padlóját molaiparkettával burkolják, s ennek „alapozásához”, az országban először használják ipari méretekben az újszerű dolomitcementet, amely jobb a külföldi magnezit aljzatbetonnál is.

az új épületszerkezetekkel, anyagokkal és munkamódszerekkel jelenösen gyorsult az építés üteme, s így a korábbi 14-ről 10 hónapra csökkentik a 8 emeletes házak építési idejét. /mti/

-. -

bb 27. rendelet a termelőszövetkezetek termelési kapcsolatairól - egyszerűbb gazdasági együttműködést és önálló közös vállalkozást hozhatnak létre a szövetkezetek

1 ie szb ká

1961. május 8.

a városok, nagyobb községek termelőszövetkezetei az utóbbi időben számos esetben fogtak össze közös gazdasági feladatok megoldására. együttes erővel már több olyan nagyméretű baromfi-üzemet, sertéshizlaldát hoztak létre, amelyet önállóan nem tudtak volna felépíteni, üzemeltetni, így viszont gazdaságosan működtetnek. a termelőszövetkezetek között szorványosan eddig is kialakult termelési kapcsolatokat a földművelésügyi miniszter most rendeletben szabályozta.

a szövetkezetek közötti termelési kapcsolat a következő területekre terjedhet ki: a főüzemágakon belüli bizonyos konkrét feladatok megoldása /baromfikeltetés és nevelés, szarvasmarha- és sertéshizlaldás, szőlőtelepítés, stb./; melléküzemági tevékenység /szaporítóanyag termesztés, tógazdaság, méhészet, stb./; gazdasági /kovács-, bognár, lakatos, stb./ műhely létesítése és üzemeltetése; építőanyag kitermelése és készítése; építőipari munkák; feldolgozó üzem /tejkezelő, zöltségzsáritó, daráló, stb./ létrehozása és fenntartása; háziipar; egyes közérdekű feladatok /nádki-termelés, kutfurás, kertépítés, földmunkák, stb./ ellátása és végül gazdasági, kulturális, vagy szociális rendeltetésű létesítmények /öntözőtelep, kulturház, napközi otthon, stb./ építése és használata. /folyt.köv./

10.35. H¹²⁰

- 19 -

bb 27. /rendelet a termelőszövetkezetek... folyt./- szb

a termelőszövetkezetek közötti termelési kapcsolatnak két formája lehet: egyszerűbb gazdasági együttműködés vagy önálló közös vállalkozás. a termelés megalapozásához szükséges álló- és forgóeszközöknek legalább felét mindkét esetben a részvevő termelőszövetkezetnek saját erejükből kell biztosítaniuk; ennek kiegészítésére beruházási hitelt igényelhetnek.

az egyszerűbb gazdasági együttműködés létrehozása akkor célszerű, ha a közös tevékenység nem igényel költségesebb eszközöket és különösebb szakértelmet, illetve ha a közös üzem nem kíván meg önálló szervezeti formát. az egyszerűbb gazdasági együttműködéssel létrehozott gazdasági eredmény /termény, állat, épület, stb./ a részvevő szövetkezetek közös tulajdonába kerül, ugyanolyan arány szerint megosztva, mint ahogyan a szövetkezetek az együttműködéshez hozzájárultak.

a termelőszövetkezetek önálló közös vállalkozásának létesítése általában akkor indokolt, ha a gazdasági tevékenységhez szükséges nagyobb szervezettség, költségesebb eszközök és a fokozott szakértelm az erők egyesítésével biztosítható és a vállalkozás népgazdasági szempontból is jelentős. a vállalkozás önálló jogi személy: szervei: az igazgatótanács, az igazgatóság és az ellenőrző bizottság. a szakszerű vezetés biztosítása érdekében műszaki vezetőt, főkönyvelőt és esetleg más szak-képzettséggel rendelkező személyt kell a tagok sorából kijelölni, illetve alkalmazni. a vállalkozásnál dolgozó termelőszövetkezeti tagok díjazását és a szerződéssel alkalmazott dolgozók munkabéretét az állami vállalatoknál hasonló munkakörben foglalkoztatottak bérezésének alapulvételével állapítják meg.

a rendelet kimondja, hogy a vállalkozás elszámoló egységként gazdálkodik, saját bevételeiből tartja fenn magát, majd intézkedik a jövedelem felhasználásának módjáról. ezek szerint az esedékes kötelezettségek teljesítése és a termelési költségek levonása után fennmaradó jövedelem 40 százalékát a vállalkozás fejlesztésére fordítják, 10 százalékot a beruházási alaphoz csatolnak, 50 százalékot pedig a részvevő termelőszövetkezetek kapnak meg nyereségrészesedésként. az első években azonban lehetőség van arra is, hogy a tiszta jövedelmet teljes egészében a vállalkozás fejlesztésére használják fel.

/folyt.köv./

bb 27. /rendelet a termelőszövetkezetek... folyt./- szb

a rendelet lehetővé teszi, hogy - amennyiben ezt gazdasági érdekek indokolják - a termelőszövetkezetek egyszerűbb gazdasági együttműködést vagy önálló közös vállalkozást hozzanak létre földművesszövetkezettel, illetve földművesszövetkezeti szervvel is.

a termelési kapcsolatokról szóló rendelettel egyidőben a földművelésügyi miniszter újabb rendeletben szabályozta a termelőszövetkezetek gazdasági melléktevékenységét és termelvényeinek értékesítési módját. /mti/

.-

bb 28. a minisztertanács és az országgyűlés elnöke fogadta joao portella ribeiro dantas nagykövetet

t bc/gk-lm mi

1961. május 8.

dr. münnich ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke hétfő délelőtt fogadta joao portella ribeiro dantas rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a braziliai egyesült államok elnökének személyes képviselőjét.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke hétfő délelőtt ugyancsak fogadta joao portella ribeiro dantas nagykövetet.

a rendkívül szívélyes légkörű látogatásokon jelen volt osztrovszki györgy, az országos tervehivatal elnökhelyettese és radványi jános, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője. /mti/

.-

11.24. 11.40

- 21 -

KZ

bb 27. /rendelet a termelőszövetkezetek... folyt./- szb

a termelőszövetkezetek közötti termelési kapcsolatnak két formája lehet: egyszerűbb gazdasági együttműködés vagy önálló közös vállalkozás. a termelés megalapozásához szükséges álló- és forgóeszközöknek legalább felét mindkét esetben a részvevő termelőszövetkezetek saját erejükből kell biztosítaniuk; ennek kiegészítésére beruházási hitelt igényelhetnek.

az egyszerűbb gazdasági együttműködés létrehozása akkor célszerű, ha a közös tevékenység nem igényel költségesebb eszközöket és különösebb szakértelmet, illetve ha a közös üzem nem kíván meg önálló szervezeti formát. az egyszerűbb gazdasági együttműködéssel létrehozott gazdasági eredmény /termény, állat, épület, stb./ a részvevő szövetkezetek közös tulajdonába kerül, ugyanolyan arány szerint megosztva, mint ahogyan a szövetkezetek az együttműködéshez hozzájárultak.

a termelőszövetkezetek önálló közös vállalkozásának létesítése általában akkor indokolt, ha a gazdasági tevékenységhez szükséges nagyobb szervezettség, költségesebb eszközök és a fokozott szakértelem az erők egyesítésével biztosítható és a vállalkozás népgazdasági szempontból is jelentős. a vállalkozás önálló jogi személy: szervei: az igazgatótanács, az igazgató és az ellenőrző bizottság. a szakszerű vezetés biztosítása érdekében műszaki vezetőt, főkönyvelőt és esetleg más szak-képzettséggel rendelkező személyt kell a tagok sorából kijelölni, illetve alkalmazni. a vállalkozásnál dolgozó termelőszövetkezeti tagok díjazását és a szerződéssel alkalmazott dolgozók munkabéretét az állami vállalatoknál hasonló munkakörben foglalkoztatottak bérezésének alapulvételével állapítják meg.

a rendelet kimondja, hogy a vállalkozás elszámoló egységként gazdálkodik, saját bevételeiből tartja fenn magát, majd intézkedik a jövedelem felhasználásának módjáról. ezek szerint az esedékes kötelezettségek teljesítése és a termelési költségek levonása után fennmaradó jövedelem 40 százalékát a vállalkozás fejlesztésére fordítják, 10 százalékot a beruházási alaphoz csatolnak, 50 százalékot pedig a részvevő termelőszövetkezetek kapnak meg nyereségrészesedésként. az első években azonban lehetőség van arra is, hogy a tiszta jövedelmet teljes egészében a vállalkozás fejlesztésére használják fel.

/folyt.köv./

bb 27. /rendelet a termelőszövetkezetek... folyt./- szb

a rendelet lehetővé teszi, hogy - amennyiben ezt gazdasági érdekek indokolják - a termelőszövetkezetek egyszerűbb gazdasági együttműködést vagy önálló közös vállalkozást hozzanak létre földművesszövetkezettel, illetve földművesszövetkezeti szervvel is.

a termelési kapcsolatokról szóló rendelettel egyidőben a földművelésügyi miniszter újabb rendeletben szabályozta a termelőszövetkezetek gazdasági melléktevékenységét és termelvényeinek értékesítési módját. /mti/

--

bb 28. a minisztertanács és az országgyűlés elnöke fogadta joao portella ribeiro dantas nagykövetet

t bc/gk-lm mi

1961. május 8.

dr. münnich ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke hétfő délelőtt fogadta joao portella ribeiro dantas rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a braziliai egyesült államok elnökének személyes képviselőjét.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke hétfő délelőtt ugyancsak fogadta joao portella ribeiro dantas nagykövetet.

a rendkívül szívélyes légkörű látogatásokon jelen volt osztrovszki györgy, az országos tervehivatal elnökhelyettese és radványi jános, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője./mti/

--

11.24. 11.40

- 21 -

HE

bb 29. koszoruzási ünnepség németország felszabadulásának
évfordulója alkalmából

t zs/te-lm mi

1961. május 8.

a náci-fasizmus leverésének, németország felszabadulá-
sának 16. évfordulója alkalmából, hétfőn koszoruzási ünnepség
volt a szabadság téri hősi emlékműnél. az ünnepségen wilhelm
meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete
és a követség munkatársai, valamint a budapesten tanuló német
diákok és a hazánkban tartózkodó német családok gyermekei helyez-
ték el koszorút, virágot az emlékmű talapzatán.

a koszoruzási ünnepségen részt vett a külügyminisztérium
és a honvédelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt a
budapesti szovjet nagykövetség több képviselője élén v.i.
usztynovval, a szovjetunió budapesti nagykövetével./mti/

bb 30. hétfőn újból csökkent a saláta, paraj, sóska és a
cseresznye fogyasztói ára

i nj/j-lm ká

1961. május 8.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn reggel 19 vagon
és 34 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így
oszlottak meg: 8 vagon burgonya, 1 vagon saláta, 1 vagon kü-
lönféle konzerváru, 3 vagon narancs és 6 vagon citrom. teher-
gépkocsikkal sok saláta és cseresznye jött.

az állami élelmiszerboltok hétfőn reggeltől mérsékelték
a saláta, a paraj, a sóska és a cseresznye árát. így a salátát
fejenként 0.60-0.70, a parajt kilónként 1.20, a sóskát 3.20, az
alföldi cseresznyét pedig 12 forintért hozták forgalomba./mti/

11.30.

- 22 -

Sr

bb 31. időjárásjelentés

gg szb

1961. május 8.

a meteorológiai intézet jelenti május 8-án, hétfőn 13
órákor:

futó esők, erősebb éjszakai lehülés

dél-európában kevésbé felhős, csendes, eső nélküli az idő.
európa többi részén az atlanti óceánról áramló hűvös légtöme-
gek hatására változékony, szeles, esős idő uralkodik. vasár-
nap a hőmérséklet legmagasabb értéke dél-európában több helyen
elérte a 25-28, sőt cordovában a 33 fokot. ezzel szemben a
szovjetunió európai területének északi részén napközben sem
emelkedett a hőmérséklet mínusz 3 - mínusz 4 fok fölé.

hazánkban vasárnap felhős volt az idő. napközben és kivált
az éjszaka folyamán sokfelé hullott eső. keszthelyen és sió-
fokon 10, kőszegen, lentiben, tihanyban és szolnokon 11, szom-
bathelyen és poroszlón 12, farkasgyepűn 13, zalaegerszegen 15,
kádton 16, körmenden 17, szentgotthárdon 20 milliméter esőt
mértek. az északkeleti ország részben 1-4, máshol 5-10 órán ke-
resztül sütött a nap. napközben a hőmérséklet az északkeleti
határszálon 15-20, az ország többi részében 10-25 fokig emel-
kedett. hajnalban a levegő országszerte 10-13 fokig hűlt le.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 18.2
fok volt, a sokévi átlagnál 3 fokkal magasabb. hétfőn 12 óra-
kor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszá-
mitott légnyomás 763 milliméter, mérsékeltén süllyedő irányza-
tu.

várható időjárás kedd estig:

felhőátvonulások, több helyen futó esővel, néhány helyen
zivatarral. mérsékelt, időnként élénk északnyugati szél. az
éjszakai lehülés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai
hőmérséklet 7-10, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 14-18
fok között.

a duna vizállása hétfőn délelőtt 11 órákor budapestnél
321 centiméter. /mti/

14.05. 14.20

-.-

- 23 -

Kr

bb 33 . szedik a földiepret szeged környékén

vid ká/j szb ká

1961. május 8.

szeged környékén megkezdődött a legizletesebb korai gyümölcs, a földieper szedése. a legkorábbi fajta, az eszterházi-szamóca már szépen fejlett, a szemek 3-4 centiméter átmérőjűek. a legtöbb epret ujszegeden, ezenkívül a szegedi járás gyorsan felmelegedő homokföldjein, zsombó, szatmaz és forráskút határában szedik, ahol most fordultak termőre az új telepítések. az illatos, zamatos gyümölcsből most még csak 1-2 mázsa gyűlik össze naponta, de hamarosan megkezdődik a tömeges érés és szedés. szeged környékéről az elkövetkező hetekben körülbelül 1000 mázsa földiepret szállítanak az ipari központokba és exportra. /mti/

bb 37. folytatódtak a magyar-brazil tárgyalások - a brazil küldöttség látogatása az újságíró szövetségben és az írószövetségben - brazil fotóművészeti kiállítás nyílt a magyar sajtó házában

t bc/sze szb sr

1961. május 8.

hétfőn a diplomáciai, kereskedelmi és a kulturális bizottságok üléseivel folytatódtak a magyar-brazil tárgyalások.

joao portella ribeiro dantas rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a braziliai egyesült államok elnökének személyes képviselője hétfőn látogatást tett szakasits árpádnál, a magyar újságírók országos szövetsége elnökénél. a rendkívül szívélyes beszélgetésen résztvett naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője és siklósi norbert, a muosz főtitkára is.

a nap folyamán a magyar sajtó házában brazil fotóművészeti kiállítást nyitottak meg. az ünnepségen szakasits árpád és joao portella ribeiro dantas beszédet mondott. a megjelentek érdeklődéssel tekintették meg a brazil fotóművészete t reprezentáló értékes képeket.

szakasits árpád, a muosz elnöke hétfőn ebédet adott joao portella ribeiro dantas nagykövet és a brazil küldöttség tagjainak tiszteletére a magyar sajtó házában. /folyt.köv./

14.50. 15,00

- 24 -

bb 32. eddig 120 nógrádi traktoros teljesítette tavaszi tervét

vid ká/j-lm mi

1961. május 8.

a hetek óta tartó kedvező tavaszi időjárást kihasználva, teljes lendülettel dolgoznak a nógrádi gépállomások traktorosai. eddig több mint 100.000 normálholdnak megfelelő munkával készültek el a termelőszövetkezeti földeken, pontosan kétszerannyival, mint a múlt év hasonló időszakában. a tervszerűbb irányításnak és a jobb munkaszervezésnek köszönhető, hogy a traktorosok jobban kihasználják munkagépeiket, mint azelőtt. tavaly például a tavaszi munkáknál 93 normálhold jutott egy-egy traktorra, az idén pedig már 177 normálholdat teljesítettek traktoronként. az eredményességet jelzi az is, hogy két hónappal határidő előtt nógrád megye gépállomásainak 120 traktorosa teljesítette tavaszi tervét, köztük 30 berceli és 25 karancseszi traktoros, ahol a gépek általában 2 műszakban dolgoztak. /mti/

bb 39. csaknem száz leszármazottja kísérte utolsó útjára csengele legöregebb asszonyát

vid fm/ke-lm fm

1961. május 8.

a csongrád megyei csengelén nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára a falu legöregebb asszonyát, a 91 éves katona pálnét, aki 16 gyermeket hozott a világra. temetésén a falu lakosai között ott volt 8 élő gyermeke, 75 unokája és dédunokája, valamint két ükunokája is. /mti/

bb 34. palántázzák a hevesi dinnyét

vid ká/j-lm mi

1961. május 8.

heves megye híres dinnyetermő vidékein a szokottnál mintegy 3 héttel korábban megkezdtek a palántázást. kálon eddig 40 holdon került földbe a sárga- és a görögdinnye palántája. hétfőn kezdték meg ezt a munkát a csányi dinnyések is. minden jel arra mutat, hogy az idén minden eddiginél korábban kezdődik meg a dinnyeszezon, s már július derekán nagy mennyiségben szállíthatnak sárdadinnyét közfogyasztásra. /mti/

15.00 15,05

- 25 -

bb 38. megkezdődtek a debreceni zenei hetek

vid fm/ke szb fm 1961. május 8.

az idei debreceni zenei hetek vasárnap munkáskórus-hangversennyel kezdődtek meg. a május 6-tól június 5-ig tartó programból kiemelkedik a kétszeres nemzetközi győztes debreceni kodály kórus fellépése: szokolay sándor „istar pokoljárása”, című oratóriumát, továbbá szalmanov szovjet zeneszerző a tizenkettő című oratórikus költeményét adják elő először hazánkban. május 9-én a belorusz állami ének- és táncgyűttes szerepel debrecenben. /mti/

--

bb 35. megkezdődött a gyapjunyírás a mecsek vidéki juhászatokban

vid ká/j szb ká 1961. május 8.

a mecsek vidékén, a dunántul egyik legnagyobb juhtenyésztő körzetében, megkezdődött a tavaszi gyapjunyírás. május folyamán több mint 100.000 juh kerül nyíróolló alá az itteni gazdaságokban. az állami gazdaságokban előreláthatólag 4 kiló felett lesz az átlagos nyírósúly. erőteljesen növekszik a gyapjuterelés a termelőszövetkezetekben is. egy év alatt megkétszereződött a juhtenyésztés közös gazdaságok száma, és ma már 110 szövetkezeti nyáját legeltetnek a juhászok a baranyai lankákon. a szakemberek összesen 3000 mázsa gyapjura számítanak a mecsek vidékén. /mti/

--

bb 36. megkezdtek működésüket a peronoszpórajelző állomások - naponta 3000 hektoliter bordói lét permeteznek szét a tokajhegyaljai szőlőkben

vid ká/j szb ká 1961. május 8.

a tokajhegyaljai borvidéken megkezdte működését a 17 peronoszpórajelző állomás. mádon, tállyán, tolcsván, sárospatakon és több más községben naponta háromszor figyelik a műszereken a levegő nedvességtartalmát, és szükség esetén a községi hangosíradó igénybevételével felhívják a termelők figyelmét az azonnali védekezésre. az utóbbi napok esős, meleg időjárása ugyanis kedvező feltételeket teremtett a peronoszpórának. tekintettel a veszélyre, hegyalján már is kezdték a permetezést. naponta több mint 1000 holdon körülbelül 3000 hektoliter bordói lét permeteznek szét a szőlőkben. az első védekezést még ezen a héten befejezik. /mti/

--

15,00 15.30

NR

- 26 -

bb 40. a kínai delegáció látogatása kiss károlynál és szirmai istvánnál

mi/se-lm mi 1961. május 8.

kiss károly és szirmai istván az mszmp kb titkára hétfőn baráti beszélgetésen fogadták a kínai-magyar baráti társaság küldöttségét, amely csü vu-nak, a kínai-magyar baráti társaság elnökének vezetésével a magyar-kínai baráti társaság meghívására hazánkban tartózkodik.

a szivélyes légkörben lefolyt baráti beszélgetésen résztvett szie fung, a kínai népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint galla endre, a magyar-kínai baráti társaság főtitkára. /mti/

--

bb 41. 1060 békés megyei termelőszövetkezeti gazda kirándulása esztergomban

i kz-lm ká 1961. május 8.

a békés megyei termelőszövetkezetek biztosítási és önszegélyező csoportjának intéző bizottsága nagyszabású kirándulást szervezett a szövetkezeti gazdák részére. 68 termelőszövetkezet 1060 tagja érkezett vasárnap reggel budapestre. a fővárosból hajóval, esztergomba utaztak, ahol megismerkedtek a város történelmi nevezetességeivel, muzeumokba és képtárakba látogattak. találkoztak több külföldi és az ország más vidékeiről érkezett turistacsoporttal. a jól sikerült hétfégi kirándulásról hajóval érkeztek vissza budapestre, és vonattal folytatták utjukat békéscsabára. /mti/

--

bb 42. egy hét alatt 90.000 holdon vetették el a hibridkukoricát szabolcsban

vid ká/j-lm mi 1961. május 8.

szabolcs-szatmár megyében a májusi esők után a közös gazdaságok teljes erővel hozzátartak a kukorica, a burgonya és a napraforgó vetéséhez. az elmúlt héten csaknem 1000 traktor dolgozott kettős műszakban, s több mint 5000 pár lóval vontatták a vetőgépeket a szabolcsi földeken. a termelőszövetkezetek 6 nap alatt 90.000 holdon vetették el a hibridkukoricát, amihez hasonló szorgalomra az elmúlt 10 évben nem volt példa. a kései burgonyafajták és a napraforgó vetése befejeződött. burgonyát 83.000, napraforgót 42.000 holdon termesztenek a szabolcsi szövetkezetek. /mti/

--

16,00

szabolcs

- 27 -

bb. 43. egy teljes heti étrendet is bemutat élelmiszeriparunk a budapesti ipari vásáron - tájékoztató az ételmezésügyi minisztériumban

t/tó/rj vg

1961. május 8.

az ételmezésügyi minisztériumban hétfőn tájékoztatták az újságírókat arról, hogy az ideai budapesti ipari vásáron milyen anyaggal vesz részt élelmiszeriparunk. amint elmondták, legfőbb céljuk annak bemutatása, hogy az ipar milyen módon könnyíti a dolgozó háziasszonyok otthoni munkáját. bemutatják a látogatóknak, hogy a modern háztartásban, az élelmiszeripar segítségével miképpen lehet a legkevesebb munkával megoldani az étkezést. ennek érdekében kiállítják egy mai háztartás legideálisabb heti étrendjét. az ételmezés- és táplálkozástudományi intézet által elfogadott heti étrend megfelel a mai követelményeknek és segíti annak megismerését, milyen ételekkel javítsuk hagyományos, sok esetben korszerűtlen táplálkozásunkat.

az élelmiszeripari kiállítási pavilonjának egyik részében bemutatják a naponta fogyasztandó ételeket is. egy napi étlep például így alakul: reggeli, - tej, péksütemény, vaj, szalámi; tízórai: vaj, lipitói túró, retek, almuska, ebéd: paradicsomkonzervleves, mirelite tökfőzelék, marhapörköltkonzerv és őszi-barackbefőtt keksszel, uzsonna: kakaó és kalács; vacsora: mirelite, vagy konzervleves virslivel, sör, jégkrém. egy másnap vacsora: turistaszalámi, kockasajt, retek, gyümölcs, csokoládés desszert. harmadik nap ebédre fogyaszthatunk zacskós gulyásleves kockatésztával, szilvágombócot és sört.

ezenkívül bemutatja élelmiszeriparunk azokat az új termékeit, amelyeket az idén, vagy jövőre kezdenek majd árusítani a kereskedelemben. ezek közül kiemelkednek a konzervipar újdonságai. kiállítják a már sorozatban is készülő egyszemélyes adagolású konzerveket, amelyek magánosok számára készülnek, de felszolgálgják olyan falatozóknak és éttermeknek is, ahol egyébként meleg ételt nem főznek. ilyen adagolásban készül már babfőzelék kolbásszal, babgulyás marhahussal, lecsó kolbásszal, sárgaborsópüré füstölt hussal, székelygulyás sertéshussal. újdonság a félkilós csomagolású savanyúság is.

sok új cikket mutat be háztartásvegyipari és kozmetikaiparunk is. láthatják már az érdeklődők a rövidesen forgalomba kerülő szemhéj festékeket, száraz és félzsíros opera krémet, borotválkozás utáni figaró krémet és az új csomagolású opera sorozatot is. dohányiparunk a kuba és a carmen szivart is kiállítja. /mti/

b. 44. faház-táborok a balaton partján

vid/rj ki

1961. május 8.

a balaton partján az ideai szezonban már megjelennek az első faház-táborok. csopakon hétfőn kezdték meg az első újszerű camping építését.

a szot megrendelésére a szombathelyi kisipari termelő szövetkezet vasvázra szerelhető 114 faház a katrészeit készítette el. a farostlemezzel szigetelt, palával fedett, minden tekintetben kifogástalan faházakban két felhajtható ágyat, egy asztalt és egy széket helyeznek el. a félkör alakban elhelyezett faházak központjában állítják fel a kulturális pavilont, amelynek falait belülről színes műanyaggal és mahagóni lemezekkel díszítik. a tábor közepén szökőkutat építenek.

a csopaki faház-tábor, amely a tó partjától ötven méterre, festői környezetben épül, a medosz-üdülő „társbérletje”, lesz, az itteni konyhát, éttermet és kutat használhatják majd a vendégek. a huszonnégy pavilonból álló csopaki táboron kívül a déli part közkedvelt helyén, balatonbogláron, szintén faházakból kisebb falut építenek. harminc faházat balatonlellén állítanak fel.

a három faház táborban előreláthatóan német és csehszlovák vendégek kapnak helyet. a megállapodások szerint a szot beutaltjai - a csereüdültetés alapján - a balatoni táborokhoz hasonló tatrai faházakban üdülnék majd. /mti/

--

bb. 45. felavatták veszprém megye első ruhagyárát

vid/rj ki

1961. május 8.

keszthelyen a helyi mezőgazdasági kísérleti állomás régi épületeinek átalakításával berendezték a megye első ruhagyárát. a korszerű üzemet hétfőn ünnepélyesen felavatták.

a keszthelyi ruhagyár két épületszárnyában száznegyven szabász és varrónő kezdte meg a munkát. korszerű, hazai gyártmányú gépekkel dolgoznak, amelyekkel szalagren dszerben készítik a férfi és női konfekcióárut. öltönyökön, női kosztümökön, szoknyaikon kívül gyermekeknek is varrnak fetszetős, „strpabiró”, kisruhákat, amelyeket nagyon keresnek a közép-dunántúli iparvidékeken. a gyár egyik részlege munkaruhák összeállítására kapott megbízást. /mti/

--

bb. 46. országszerte lehülést, s a dunántúlra 10-20 milliméteres, jó esőket hozott az óceáni szél

i cs/j/gy/ká

1961. május 8.

nyugat- és közép-európa fölé több hullámban hűvös óceáni légtömegek érkeztek. vasárnap angliában már csak 12-14 fokig, franciaországban és németországban 14-18 fokig emelkedett a napi hőmérséklet, olaszországban és az adria keleti partvidékén azonban még mindig 26-27 fokot mértek. azánkban a szombaton mért 24-27 fokos maximum vasárnap 18.23 fokig, az északkeleti megyékben általánosan 20 fok alá csökkent, a hétfői maximumok viszont már országszerte 15-20 fok között voltak.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy az óceánról jött légtömegekkel nemcsak lehüléssel, hanem - a dunántúl egyes vidékeire - jó esők is érkeztek. a megfigyelő állomások jelentése szerint a vasárnapra virradó éjszaka az ország több vidékén voltak zivatarok és zivataros jellegű esők. a balatontól északra eső dunántúli területekre hullott csapadék átlagos mennyisége meghaladta a 10 millimétert, sopronban 16 millimétert mértek. a hétfőre virradó éjszaka ugyancsak a dunántúl nyugati szegélye kapott legtöbb csapadékot: zalaegerszegről 15, szombathelyről 17, körmendről 17, szentgotthárdról pedig 20 millimétert jelentettek.

a meteorológusok véleménye szerint a most érkezett lehülés mélypontját a hétfő szint jelentette, s a következő napokban valószínűleg ismét emelkedni kezd a hőmérséklet, elsősorban a napsütéses órák szaporodása révén. a szél egyelőre élénk marad, az éjszakák hűvösek lesznek, futó esőkre, szórványos zivatarokra azonban még a közeljövőben is számíthatunk.

/mti/

..

17,20

18.00

- 30 -

bb. 47. a társadalmi ellenőrzés tapasztalatairól, a fogyasztók érdekvédelméről tárgyalt az országgyűlés kereskedelmi bizottsága

t/bt/rj sr

1961. május 8.

a parlament gobelin termében friss istván elnökségével hétfőn ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága. az ülésen - amelyen a szot, a szövosz, a központi népi ellenőrzési bizottság, a nőtanács, valamint a minisztertanács tanács-szervek osztályának képviselői is részt vettek - tausz jános belkereskedelmi miniszter beszámolt hogyan érvényesül a kereskedelemben a társadalmi ellenőrzés és a fogyasztók érdekeinek védelme, ismertette a minisztérium ezirányú tapasztalatait.

az állami kereskedelmi felügyelet munkájának ma már szerves része a mintegy 6000 tagot számláló társadalmi ellenőri hálózat segítése, nem egyszer a közös ellenőrzések, mondta a miniszter. helyesnek bizonyult az üzemi társadalmi ellenőri hálózat kiépítése is. a tanácsai társadalmi ellenőri hálózat működése - budapest kivételével - ma még nem kielégítő, ezért erre az állandó bizottságoknak több gondot kell fordítaniok. a szakszervezetek irányműködésével működő társadalmi ellenőrök munkája - a hiányosságok ellenére - eredményesnek mondható. különösen áll ez a bányászat, a textilipar, a nehézipar egyes üzemeire, de jelentős támogatást nyújtanak a társadalmi ellenőrök a kereskedelemnek is.

a továbbiakban a miniszter megállapította, hogy az utóbbi időben a társadalmi ellenőrök munkájában jelentős fejlődés következett be, ezért a kereskedelmi dolgozók és a vállalatok lényegesen több megértéssel fogadják őket, mint korábban. az állami

kereskedelmi felügyelet állandó kapcsolatot tart a társadalmi ellenőrökkel, a fogyasztók széles tömegeivel. a felügyelet aktivitására jellemző, hogy évente minegy huszezer ellenőrzést végez. ebben a félévben például 10 megyében és budapesten ellenőrzik az élelmiszerboltok munkáját, kulturáltságát, az egyes cikkek minőségét, az áruellátást, az árak betartását. jelenleg az üzemi konyhák ellenőrzésével foglalkoznak. ezt követi majd a legfontosabb ipari és mezőgazdasági megyékben a zöldség- és gyümölcscsillátás vizsgálata.

a miniszter ezután azokról az intézkedésekről beszélt, amelyeket a belkereskedelmi minisztérium a társadalmi tulajdon védelmében tett, s amelyek egyben a fogyasztók érdekét is szolgálják. az ilyen intézkedések eredménye, hogy az elmúlt években jelentősen csökkent a kereskedelemben a meg nem térülő leltárhiányok összege, illetve a forgalomhoz viszonyított mértéke. /folyt.köv./

17,32

18.00

- 31 -

bb. 47. / a társadalmi ellenőrzés..... 1. folyt./rj

az elmúlt évek tapasztalatai alapján megállapítható - mondotta tausz jános, - hogy a legfontosabb közszükségleti iparcikkek minősége számottevően javult, s általában kielégítő.

említést tett végül a miniszter arról, hogy a belkereskedelmi minisztérium, illetve a kereskedelem munkájának javulásához értékes segítséget nyújtott a központi népi ellenőrzési bizottság, a vizsgálatnál szerzett tapasztalatainak átadásával.

a beszámolót követő vitában berki minálné, gódor ferenc, kozma józsef, ligeti lászló, pála károlyné, pál jános és tóth jánosné képviselők szólaltak fel, továbbá borka attila, a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettese, molnár károly, a szövosz elnökhelyettese, pusztaházi istvánné a nőtanács osztályvezetője és varga györgy, a szot titkára. a hozzászólók többek között felhívták a figyelmet arra, hogy tovább kell javítani a társadalmi ellenőrzési háló-

zat munkájának irányítását, mind tanácsi, mind szakszervezetivonalon. kitünt a felszólalásokból, hogy sokhelyütt elsősorban a háziasszonyok soraiból - széles aktivista hálózat alakult ki a társadalmi ellenőrök körül, s ez hasznosan segíti működésüket. elhangzott olyan javaslat, hogy különösen a falvakban szükséges a társadalmi ellenőrzés erősítése. többen állást foglaltak hogy célszerű lenne ugynevezett fogyasztói tanács létrehozása. ez ugyanis - mint társadalmi szerv - még sokoldalubbá tehetné a társadalmi ellenőrök munkáját, segíthetné az ipar, illetve a kereskedelem tervekészítését, felhívhatná a figyelmet, milyen cikkek termelésére kell nagyobb gondot fordítani. szóvá tették a vitában azt is, hogy a divat formálásánál kerülni kell a szélsőségeket, a tulzásokat. javasolták, ankétok rendezését a gyártó üzemekben, ahol a vásárlók elmondhatják észrevételeiket, kéréseiket, tapasztalataikat.

a bizottság úgy határozott, hogy tanulmányi csoportot küld ki, azzal a feladattal, hogy javaslatot készítsen az országgyűlés kereskedelmi bizottságának a különböző társadalmi ellenőrzési formák összehangolására. /mti/

--

17,43

18.00

- 32 -

bb. 48. mély részvétellel kísérték utolsó útjára dinnyés lajost, az országgyűlés alelnökét

t hi/zs/sze/gy/sr

1961. május 8.

hétfőn a farkasréti temetőben mély részvétellel kísérték utolsó útjára dinnyés lajos, volt miniszterelnököt, az országgyűlés alelnökét, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagját. temetésén résztvett kállai gyula, kiss károly és rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, kristóf istván, az elnöki tanács titkára, czotner sándor nehézipari miniszter, kisházi ödön munkügyi miniszter, tausz jános belkereskedelmi miniszter, veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, vass istvánné, az országgyűlés alelnöke és ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára. ott volt a temetésen számos parlamenti képviselő - köztük az országgyűlés több tisztségviselője, - a tábornoki kar több tagja, a pest megyei választókerület számos küldötte, az elhunyt családja, sokszáz barátja, munkatársa, ismerője és tisztelője.

dinnyés lajos ravatalánál a politikai bizottság, az elnöki tanács, a minisztertanács, az országgyűlés, a hazafias népfront országos tanácsának több vezetője és tagja állt őrséget.

a magyar népköztársaság országgyűlése és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében rónai sándor bucsuzott közéletünk neves halottjától.

- közeli ismerősei és barátai ma is elismeréssel emlékeznek arról a tudatos és következetes törekvésről, amellyel dinnyés lajos már a felszabadulás előtt is hazája boldogabb jövődjének útjait keresett politikai és közéleti ellenségei ugyanakkor mindent elkövettek, hogy a képviselői mandátumától annakidején elűtött, haladó szellemű férfit, az esztelen szovjetellenes háboru harcterein elpusztítsák. embertelen terveik azonban nem sikerültek. dinnyés lajos visszakerült a frontról és azokkal az erővel keresett szövetséget, amelyek a fasizmussal szemben a nemzeti függetlenség, a demokratikus kibontakozás, a haladás ügyéért küzdöttek.

- a felszabadulás után a független kisgazdapárt demokratikus szárnyának egyik vezető politikusaként folytatta tevékenységét. politikai nézeteit mindinkább a népi demokratikus magyarország megteremtéséért folyó harc iránti rokonszenv jellemezte. dinnyés lajos barátunk nemcsak elismerte e harc jogosságát, hanem pártján belül minden erejével, szóval, tollal, bátor kiállással közreműködött a jobboldali reakció leleplezéséért, a nagytőkés és feudális restaurációs törekvések visszaszorításáért és szétzuzásáért vívott küzdelemben.

/folyt. köv./

18,05

18.15

- 33 -

bb. 48. / mély részvétellel.... 1. folyt./ gy

- mindenkor jóleső és jogos büszkeséggel emlékezett arra, hogy az ő miniszterelnökségének időszakára esett a nagyüzemek államosítása, s a barátsági és együttműködési szerződés megkötése a szovjetunióval, avval az országgal, amelyre tisztelettel és nagyrabecsüléssel tekintett fel. az utóbbi években az országos mezőgazdasági könyvtár főigazgatójaként nemcsak értékes szakmunkásságot végzett, hanem e munka eredményeit igyekezett a legmesszebbmenőkig a szocialista nagyüzemi mezőgazdaság megteremtésének szolgálatába állítani.

- a felszabadulás óta megszakítás nélkül tagja volt a magyar parlamentnek. az iránta érzett megbecsülés és bizalom jubileum kifejezésre az 1958-ban tartott választásokon is, ahol ismét képviselővé, s a hazafias népfront javaslatára, a képviselők az országgyűlés alelnökévé választották. e megtisztelő funkciójában súlyos betegsége ellenére is végezte képviselői munkáját, élvezte pártunk és dolgozó népiünk államának teljes bizalmát, megbecsülését, amelyet pár héttel ezelőtt az elnöki tanács magas kormány-kitüntetés adományozásával is kifejezésre juttatott.

- igaz ügyért éltél egész életedben, s most bucsuzóul szerettednek, barátaidnak és harcostársaidnak kegyeletes köszönet helyezzük sírodra. munkád szerves része a magyar nép nagy életművének, s halálod után is tovább él szocializmust építő munkánkban. emléked megőrizzük - mondotta befejezésül románai sándor.

a hazafias népfront országos tanácsa nevében dr. ortutay gyula főtitkár bucsuzott az elhunytól.

- dinnyés Lajos messziről érkezett el rendszerünk hűsleges munkatársának. amikor felismerte a két világháború között a northysta fehér terror bűneit, a politikai bűnök egész rendszerét, etindult a nép, a munkások, parasztok népének szolgálatára. tisztelettel, megbecsüléssel fordulunk e politikai pályafutás felé, becsüljük politikai fejlődésének következetességét, kibontakozó tisztánlátását, bátor szakítását osztályával, s a nehéz történelmi fordulókön hűségét a néphez.

- dinnyés Lajos jó munkát végzett a megújított hazafias népfrontban is. szívesen részt vett a mozgalom sokoldalú tevékenységében. már a két világháború közt is a népfront-politika elvei szerint kereste a kapcsolatot minden haladó erővel, a haladó népfront-politika formálta egész gondolkodását, politikai személyiségét. ezt a politikát hűséggel, becsülettel szolgálta haláláig.

a sirnál a pest megyei képviselőcsoport nevében szilárdó Lajos, az országos mezőgazdasági könyvtár és dokumentációs központ dolgozóinak nevében mikó andrás vett bucsút, majd a sirra elhelyezték a kegyelet virágait.

/mt1/

18, 15

4820

- 34 -

bb. 49. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának távirata a román munkáspárt központi bizottságához

k/rj sr

1961. május 8.

a román munkáspárt központi bizottságának

b u k a r e s t.

kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt és a magyar népköztársaság dolgozó népe nevében forró testvéri üdvözlőnköt küldjük önöknek a román kommunista párt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából.

a román munkáspárt magasra emelve a marxizmus-leninizmus zászlaját 40 éve önfeláldozóan harcol a nép létfontosságú törekvéseinek megvalósításáért. a rmp kipróbált vezetésével a román nép nagyszerű és döntő jelentőségű győzelmeket ért el a szocializmus építésében, a román népköztársaság gazdaságának, kulturájának fejlesztésében és a dolgozók életszínvonalának emelésében. megteremtette a szocializmus gazdasági alapjait és ráterít a szocialista építés befejezésének útjára.

a román munkáspárt tevékenysége jelentősen hozzájárul a szocialista világrendszer és az egész nemzetközi kommunista mozgalom megszilárdításához s fejlesztéséhez. a román népköztársaság szoros egységben a szovjetunióval és a többi szocialista országgal, együtt az összes békeszerető államokkal, küzd a nemzetközi feszültség enyhítéséért, a vitás nemzetközi problémák békés megoldásáért.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és pártunk valamennyi tagja nagy örömmel látja testvérpártunk eredményes munkáját, hatalmas sikereit.

kedves elvtársak. engedjék meg, hogy a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a párt tagsága és egész dolgozó népiünk szívből jövő jókívánságait küldjük a szocializmus építése érdekében folytatott további munkájukhoz.

magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága

/mt1/

18, 25

1830

- 35 -

bb. 50. időjárásjelentés

tm/gy

1961. május 8.

a meteorológiai intézet jelenti május 8-án, hétfőn
18 órakor:

futóesők

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, többhelyen
futóesővel, néhány helyen zivattal. mérsékelt, időnként élénk
északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet
kedden 14-18 fok között.

/mt1/

..

bb. 51. magyar gépiró-győzelem varsóban

i vt/gg/gy/sr

1961. május 8.

varsóban vasárnap nemzetközi gépiró-versenyt rendeztek
hat nemzet részvételével. a versenyen háromtagú magyar csapat
is résztvett. a csapatversenyt Magyarország nyerte meg a 30
perces másolásban elért 42 752 tiszta ütéssel, az ndk /39 853/
és ausztria /38 357/ csapata előtt.

az egyéni versenyben b. vukorková /csehszlovákia/ lett az
első, 14 424 tiszta leütéssel. második - mindössze 9 leütés
különbséggel - farkas sándorné /élelmezésügyi minisztérium
14 415/, harmadik rajka arturné, könnyűipari minisztérium, a
mezőny leghibátlanabb dolgozatával /14 351/ negyedik stanjeva,
bulgária /14 168/, ötödik márer klára, lapkiadó vállalat /13 986/.

/mt1/

..

bb. 53. a berlini német tudományos akadémia főtitkárának elő-
adása

k ms/tr/gy/sr

1961. május 8.

dr. Günther Rienacker professzor, a berlini német tudományos
akadémia főtitkára, a magyar tudományos akadémia tiszteleti
tagja, hétfőn nagy érdeklődést keltő előadásban ismertette
a német demokratikus köztársaság tudományos intézményeinek és
szerveinek együttműködését és a tudományos munka eredményeit. az
előadásban résztvett az akadémia elnökségének számos tagja,
sok akadémikus, az akadémiai intézetek vezetői és munkatársai.

/mt1/

..

18,30

18.40

- 36 -

bb. 52 magyar államférfiak távirata csehszlovák állam-
férfiakhoz

k/rj sr

1961. május 8.

antonín novotný elvtársnak,
csehszlovákia kommunista pártja központi bi-
zottsága első titkárnak,
a csehszlovák szocialista köztársaság elnökének.

vilám sroky elvtársnak,
a csehszlovák szocialista köztársaság
miniszterelnökének,

p r á g a

a csehszlovák szocialista köztársaság nemzeti ünnepe alkal-
mából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar szocialis-
ta munkáspárt központi bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt
kormány és az egész magyar nép nevében forró testvéri üdvözlétün-
ket küldjük önöknek és az egész csehszlovák népnek.

a csehszlovák és a magyar nép számára egyaránt a szovjet-
uniónak a fasiszmus felett arató győzelme hozta meg a szabad-
ságot és adta meg a lehetőséget, hogy szabad hazájukban hozzákezd-
hessenek a szocializmus építéséhez. ezzel a két nép kapcsolatainak
történetében is gyökeres fordulat következett be, a volt uralkodó
osztályok szította sovinizmus helyébe a proletár internaciz-
mus elvein kialakított testvéri együttműködés lépett. ez a népe-
ink javát szolgáló együttműködés egyúttal hozzájárul a szocialis-
ta tábor megbonthatatlan egységének további megszilárdításához,
a szocializmust építő országok közös harcának sikeréhez.

a népeink közötti barátság egyik jelentős megnyilvánulása
volt antonín novotný elvtárs nemrég Magyarországon tett látogatá-
sa, mely alkalmából a magyar dolgozók legszélesebb rétegei fejez-
ték ki őszinte baráti érzéseiket a csehszlovák nép iránt.

a magyar népet őszinte örömmel töltik el azok a nagyszerű
eredmények, amelyeket a csehszlovák szocialista köztársaság dol-
gozói országuk fejlesztésében értek. teljes szívünkből kívánjuk,
hogy a testvéri csehszlovák szocialista köztársaság népei kommu-
nista pártjuk vezetésével további nagyszerű eredményeket érjenek
el szocialista hazájuk építésében és teljes siker koronázza a
népek közötti barátságért, a világ-béke megszilárdításáért és tar-
tóssá tételért folytatott küzdelmüket.
/folyt.köv./

17,37

18.45

- 37 -

bb. 52. / magyar államférfiak.....1. folyt./rj

éljen népeink megbonthatatlan, örök barátságát

dobi istván,
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának elnöke,

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára,

dr. münnich ferenc,
a magyar forradalmi munkás-paraszt
kormány elnöke.

x x x

a nemzeti ünnep alkalmából dr. sik endre külügyminiszter
táviratban üdvözölte vaclav david-ot, a csehszlovák szocialista
köztársaság külügyminiszterét.

x x x

a nemzeti ünnep alkalmából brutyó jános főtitkár, a magyar
szakszervezetek országos tanácsa nevében táviratban üdvözölte a
csehszlovák szakszervezetek központi tanácsát.

/mti/

..-

bb. 55. kossa istván miniszter fogadta m.v. custance angol
légügyi államtitkárt

tm/gy/hk

1961. május 8.

hétfőn délben kossa istván közlekedés- és postaügyi
miniszter fogadta a magyarországon tartózkodó m.v. custance
angol légügyi államtitkárt és baráti beszélgetést folytattak
a két ország légügyi kapcsolatairól. a megbeszélésen résztvettek
földvári lászló miniszterhelyettes, rónai rudolf, a légügyi
főigazgatóság vezetője, és szilágyi béla, a magyar népköztársaság
londoni követe. ezt követően földvári lászló miniszterhelyettes
ebéden látta vendégül m.v. custance légügyi államtitkárt.

/mti/

..-

17,44

49.00

- 38 -

bb. 54. véget ért balatonfüreden a kardiológiai társaság vándor-
gyűlése

vid tm/gy/sr

1961. május 8.

balatonfüreden hétfőn befejeződött a magyar kardiológusok
társaságának háromnapos vándorgyűlése, amelyen 32 előadást
tartottak a legnevesebb magyar szívgyógyász szakorvosok. a
mostani tanácskozáson elsősorban a szívbetegek rehabilitációjá-
nak kérdéseit vitatták meg. a balatonfüredi kórház szakorvosai-
nak hét esztendőes kísérletei már sok hasznos tapasztalattal gaz-
dagították a szívgyógyászati tudományt. a betegeket különféle
próbáknak vetik alá, megvizsgálják, hogyan bírják a fizikai és
a szellemi munkát, hogyan alkalmazkodik ezekhez a szívük.
megállapításuk szerint azok a betegek, akik bírják a szén-
savas fürdőt, sokkal hamarabb visszakerülhetnek munkahelyeikre.

behatóan vizsgálták a szakorvosok a meteorológiai hatást,
s megállapították, hogy bármilyen természetű időjárás-változás
befolyásolja a szív működését, sok betegnél szívrohamot idéz
elő és véralvadékonysági ingadozásokat okoz. az időjárás-változás
okozta káros hatás ellen már sikeresen védekeznek megfelelő
gyógyszerekkel. sok szó esett a vándorgyűlésen a túlzottan
zsíros táplálkozásról. megállapították az orvosok, hogy káros
a szívbetegek túlságos kímélése, pihentetése, gyógyulásukhoz
elengedhetetlenül fontos a megfelelő mozgás, a szervezet mér-
sékelt igénybevétele. a kórház eddigi gyógyeredményeiről és
kutatásairól dr. debrőczy tiber igazgató főorvos több előadást
is tartott. nagy érdeklődés kísérte dr. soós józsef egyetemi
tanárnak, a budapesti kórtani intézet igazgatójának előadását,
aki az állatokon kísérleti úton előidézhető szívtrombózisról
beszélt. a kísérlet, bár nem vonatkoztatható az embergyógyá-
szatra, mégis sok tudományos eredményt, hasznos tapasztalatot
nyújtott a szívizom és az erek működésének ismereteihez.

a vándorgyűlésen megvitatták egy új műszer, az oximetria
alkalmazásának lehetőségeit. a műszert a szakorvosok konferenciája
fontosnak és jónak minősítette. a műszerrel - anélkül, hogy vért
vennének a betegtől - megállapítható a vér oxigéntelítettsége.
a beteg karjába oltott festékanyag útját, mozgását egy fülre
helyezett fotocella segítségével kísérik figyelemmel, s
ezzel a kezelt beteg véréről fontos, alkalomadtán egyedül álló
ismereteket szereznek.

a háromnapos vándorgyűlés előadásai hasznos utmutatást
adtak a szívgyógyászoknak, s mint dr. kunos istván docens zár-
szavában megállapította, a tanácskozáson egységes álláspont
alakult ki a legfontosabb gyógyászati kérdésekben.

/mti/

..-

19,10

- 39 -

bb. 36. angol parlamenti képviselők látogatásai

1 vt/hné/gy/sr

1961. május 8.

g.w. lagdennek az angol-magyar parlamenti csoport elnökének vezetésével hazánkban tartózkodó képviselőket hétfőn fogadta római sándor, az országgyűlés elnöke. a fogadásnál jelen volt szilágyi béla, londoni nagykövetségünk is. az országgyűlés elnökénél tett látogatást követően az angol vendégek megtekintették a parlament épületét. az angol képviselő csoport tagjait ezután szarka károly külügyminiszter-helyettes fogadta, s hasznos eszmecsere folytatótt velük.

dr. molnár erik akadémikus, az interparlamentáris unio magyar csoportjának alelnöke a gellért-szállóban vacsorát adott az angol vendégek tiszteletére.

x x x x

az angol parlamenti képviselői csoportja bográr józsef országgyűlési képviselőnek és jakus jánosnak, az interparlamentáris unio magyar csoportja titkárnak társaságában vasárnap az ország nevezetességeivel ismerkedtek. többek között megtekintették a dunakanyart, a bábolnai állami gazdaságot, s kirándulást tettek a balaton mentén. az angol parlamenti képviselőket elkísérte utjukra szilágyi béla, a magyar népköztársaság londoni nagykövete is.

/mti/

--

19, 15 19.20

- 40 -

bb. 37. /folytatódtak a magyar-brazil.....1. folyt./rj hk

a brazil küldöttség kulturális bizottságának tagjai délután ellátogattak az írószövetségbe, ahol dobozy imre főtitkárral s az írószövetség elnökségének és választmányának több más tagjával folytattak eszmecsere.

a kulturális bizottság tagjai este a hungarofilm vetítőjében magyar filmeket tekintettek meg, többek között levettették előttük a duvad című, a cannesi filmfesztiválon is szereplő új magyar játékfilmet./mti/

bb. 58. tavaszi napok - békenapok - ünnepi eseménysorozat a nyolcadik kerületben

di/rj sr

1961. május 8.

hétfőn, a hazafias népfront nyolcadik kerületi bizottságának, valamint a kerület társadalmi és tömegszervezeteinek rendezésében ünnepi eseménysorozat kezdődött a nyolcadik kerületben. a ganz-mávasz vörösmarty művelődési házában békegyűlést tartottak. ott volt schütz árpád, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára, valamint a kerület számos vezetője. megjelent g.i. turjanyica, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára, valamint siegfried hienzsch, az ndk budapesti nagykövetségének első titkára, továbbá lothar hentschel, az ndk budapesti nagykövetségének attaséja. a nyolcadik kerület lakóinak békegyűlésén kelen béla, az mszmp budapesti bizottságának titkára mondott beszédet.

tavaszi napok - békenapok címmel rendezett ünnepi eseménysorozat öt május 14-én, vasárnap fejeződik be. a hét következő napjain előadás hangzik el a nemzetközi békemozgalom sikeréről, baráti beszélgetést rendeznek békemozgalom és az orvosi hivatás címmel, valamint a szovjetunió békepolitikájáról. ezenkívül kiállítás nyílik az ünnepi hét béke-pályázatára beérkezett művekből, és műsort ad a kerület lakossága részére a hazánkban tartózkodó osztrák ifjúsági művészegyüttes./mti/

--

20, 14 20.40

- 41 -

bb. 57. ünnepség a román munkáspárt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából

t/ms/rj sr

1961. május 8.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága hétfőn délután a MOM művelődési házában ünnepséget rendezett a román kommunista párt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából. az ünnepségen megjelent és az elnökségben foglalt helyet római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, csergő jános kohó- és gép- ipari miniszter, rapai gyula, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, fajkos aladár, a tizenkettedik kerületi pártbizottság első titkára, gyarmati lászló, a tizenkettedik kerületi tanács vb. elnöke. ott volt és az elnökségben foglalt helyet vasile gliga, a román népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. résztvett az ünnepségen a budapesti diplomáciai képviselő számos vezetője és tagja.

kiss dezsőnek, a budapesti pártbizottság titkárának megnyitó szavai után, szerényi sándor, az mszmp központi bizottságának tagja mondott ünnepi beszédet.

- a baráti román nép vezetőereje, - nagyszerű forradalmi hagyományokkal rendelkező kommunista testvérpártunk, - a román munkáspárt, ma ünnepli fennállásának 40. évfordulóját, - mondta. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, pártunk minden tagja és dolgozó népünk nevében meleg, testvéri, kommunista üdvözlésünket küldjük ebből az alkalomból a román munkáspárt központi bizottságának, a román munkáspárt minden tagjának és az egész dolgozó román népnek.

- nemcsak a magyar és román kommunista párt közös küzdelmének, hanem a magyar-román barátságunk is nagyszerű történelmi hagyományai vannak - folytatta, majd méltatta a két nép évszázados harcát például a török hódítók és a habsburgok igája ellen, a társadalmi haladásért.

a román és a magyar kommunista mártiroknak vére és népeinknek a fasizmus elleni küzdelme pecsételte meg azt a barátságot, amely megbonthatatlaná vált, - hangsúlyozta - majd azokról, az immár történelmi harcokról szólott, amelyeket a román nép a párt vezetésével szabadságáért és a szocializmus építéséért,

a békéért vívott. méltatta a szocializmust építő román nép nagy gazdasági és kulturális sikereit, valamint a magyar és a román nép egyre szorosabbá váló barátságát.
/folyt.köv./

20,24 21.50

- 42 -

bb. 57. / ünnepség a román.....1. folyt./rj

- közös uton, a lenini uton haladnak népeink a szocialista és a békeábr megingathatatlan osztagaiként, előre a szocializmus és a kommunizmus fényes csúcsai felé. ehhez kívánok további sikereket a román kommunistáknak és a baráti román népnek.

a nagy tapssal fogadott ünnepi beszéd után az ünnepség első része az internacionalé hangjaival végződött. szünet után a földéhség című román filmet vetítették./mti/

.-

bb. 59. brutyó jános távirata a szabad német szakszervezetek szövetségéhez

k/rj sr

1961. május 8.

brutyó jános a magyar szakszervezetek országos tanácsának főtitkára táviratot intézett a szabad német szakszervezetek szövetségéhez berlinbe. a táviratban a magyar szervezett dolgozók nevében üdvözlését és jókívánságait küldi a német demokratikus köztársaság dolgozóinak a fasizmus alóli felszabadulásuk 16. évfordulója alkalmából./mti/

.-

bb. 60. magyar-csehszlovák barátsági est tótkomlóson

vid/fm/rj sr

1961. május 8.

a hazafias népfront békés megyei bizottsága 11 községben magyar csehszlovák, illetve magyar-német barátsági estet, valamint a második világháború befejezéséről emlékező gyűlést rendez májusban. mezőmegyében magyar-csehszlovák, csabacsüdön magyar-német tótkomlóson pedig magyar-csehszlovák barátsági estet tartottak. a tótkomlósi községi művelődési otthonban hétfőn rendezett esten a békéscsabai szlovák tannyelvű gimnázium tanárai tartottak előadást, majd filmet vetítettek. az esten a tótkomlósi magyar és szlovák tannyelvű általános iskola énekkara, táncsoportja és szavalói magyar és szlovák műsor- számokkal szerepeltek./mti/

.-

20,30 20.45

- 43 -

bb. 61. berlini vendégművészek hangversenye a fészek művész-klubban

t/fe/rj hk

1961. május 8.

a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató irodája hétfőn este hangversenyt rendezett a fészek művész-klubban, amelyen felléptek a berlini szocialista művész-kollektíva tagjai: sonja-verak korch szoprán, karl heinz weichert bariton, alfons wolf tenor, a zongorakíséretet albert busch látta el. a műsoron brecht és becher megzenésített költemé-nyei, leo spies, schubert, brahms, hugo wolf, mozart, kodály és bartók művei, valamint német népdalok szerepeltek. a hallgató-ság körében osztatlan sikert arattak a vendég művészek.

a szocialista művészkollektíva 8 napos magyarországi vendégszereplése során több vidéki városban is fellép./mt1/

..

21,25

21,45

- 44 -

bb. 62. szakszervezeti küldöttségek látogatása a szakszervezetek országos tanácsánál

tm/gy/nk

1961. május 8.

brutyó jános a szot főtitkára baráti megbeszélésen fogadta a május 1-i ünnepségeken résztvett szovjet szakszervezeti küldöttséget. a jugoszláv szakszervezetek küldöttségét horn dezső, a szot titkára fogadta.

/mt1/

..

2215

- v é g e -

2215

- 45 -

mti bel földi hírek

1961. május 9.

bb. 1. több mint harmincezen.érettségiznek az idén középisko-
láinkban - hétfőn volt az utolsó tanítási nap a negyedikben

i vt/gg/gg/sr

1961. május 9.

a középiskolákban - gimnáziumokban és technikumokban az
idei tanévben több mint harmincezer fiatal érettségizik
nappali tagozaton. a gimnáziumokban érettségizők száma meg-
haladja a huszezetet, a többiek a technikumokból kerülnek ki.
a rendtartás szerint a középiskolák negyedik osztályaiban
május 8-a az utolsó tanítási nap. május 9-től 11-ig tartják
az összefoglalókat. a gimnáziumokban május 15-én kezdődnek
az írásbeli érettségi vizsgák, amelyeket 10-ig be kell fejezni.

a művelődésügyi minisztérium rendelkezése értelmében - az
oktatási reform irányelveinek megfelelően - már az idén bizo-
nyos változások lépnek érvénybe a gimnáziumi érettségi vizsga-
rendszerben. az érettségien elsősorban a tanulók gondolkodási
képességét, a gyakorlatban szerzett ismereteit, az ismeretek
gyakorlati alkalmazásának képességét, marxista-leninista művel-
tségük szintjét vizsgálják. a lexikális ismeretek számonkérését
a minimumra kell csökkenteni.

a magyar irodalmi írásbeli tételket már úgy állították
össze, hogy figyelembe vették a tananyag-csökkentést. a mate-
matika tételkeknél főként gyakorlati jellegű feladatok megoldá-
sát helyezik előtérbe. az orosz írásbelinél 10-15 nyomtatott
sornyi szöveget kell a jelölteknek oroszról magyarra, illetve
ugyanennyit magyarból oroszra fordítani. valamennyi szóbeli
érettségi tétel több alkérdésből áll. ezek egyike az illető
tantárgy anyagából összefüggő elméleti kérdést tartalmaz, a
többiek rövid kérdésekből, példákából és példamondatokból
állnak. a szóbeli érettségi vizsga tételének száma egy-egy tan-
tárgyból nem több harminckettőnél. a korábbi gyakorlattól
eltérően a tételt a jelöltek húzzák, nem az elnök adja. ha a
tanuló a húzott tétel kifejtésében teljes tájékozatlanságot
árul el, a vizsgabizottság engedélyt adhat újabb tétel húzására.
a szóbeli érettségi vizsgák a gimnáziumokban június 1-én kez-
dődnek és azokat legkésőbb június 30-ig be kell fejezni.

a technikumokban a „menetrend”, azonos a gimnáziumival.
itt az írásbeli képesítő után gyakorlati vizsgát is tesznek a
növendékek. júniusban lesznek a szóbeli képesítők, ahol köz-
ismereti tárgyakból és szaktárgyakból vizsgáznak a fiatalok.